

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ



Πανελλήνιος Σύλλογος
Θεματικού Φιλοτελισμού & Νεότητας

Έτος 10^ο, Νο 39. Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2009

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση , Έτος 10^ο, Τεύχος 39^ο, Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2009
Ιδιοκτήτης: ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ & ΝΕΟΤΗΤΑΣ
Εκδότης-Διευθυντής: Π.Λεούσης.

Συντακτική Επιτροπή: Π.Λεούσης, Π.Καγκελάρης, Α.Ιατρίδης
Διεύθυνση: Αγίου Δημητρίου 12, 14452 Μεταμόρφωση. Τηλ. & Φαξ 210 2825134

www.thematic-philatelist.gr

Υπεύθυνος τυπογραφείου: "ΝΟ+ΑΔΟ", Κυριάκος Αλεξίου & Σια ΕΕ
Διανέμεται δωρεάν στα μέλη. Ετήσια Συνδρομή € 15. Εγγραφή € 5.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

CONTENTS

Γράμμα του προέδρου	1	Editorial	1
Δικά μας και δικά σας νέα	2	Philatelic news.....	2
Χαμένοι ελληνικοί θησαυροί: Η Άρτεμη του Γκαμπί	3	Lost Greek thesauruses: Artemis of Gabii	3
Ελληνο-ιταλική έκθεση PHILANXANUM 2009	4	Italia-Greek exhibition PHILANXANUM 2009	4
Αλίσια Αλόνσο και Εθνικό Μπαλέτο της Κούβας	6	Alicia Alonso and the National Ballet of Cuba	6
Η μουσική στις Ολυμπιάδες (Μέρος Ε')	10	The music in Olympiads (Part V)	10
Αναδρομή στις Ελληνικές Φιλοτελικές Εκθέσεις	14	History of the Hellenic Philatelic Exhibitions	14
Λέσβος	18	The Island of Lesbos	17
Αχ! Αυτό το πλάνο	23	Examples of plans	23
Η βεντάλια και η ιστορία της	24	The hand-held fan and its story	24
Ο Michel έχει γενέθλια	28	Michel's birthday	28
Μύδια με τηγανιτές πατάτες!	29	Moules-frites!	29
Ανοικτή Επιστολή: Οι ποσέτες	30	Open letter: <i>The stamp mounts</i>	30
Ντάριο Φο, ένας ιδιοφυής καλλιτέχνης	32	Dario Fo, a genius artist	32
Έλεγχος των παραγόντων κινδύνου για την ελάττωση καρδιαγγειακών νοσημάτων	33	Control of the danger's factors for the elimination of the cardiovascular complaints	33
Μάρθα Γκέλχορν, μία σπουδαία δημοσιογράφος .	39	Martha Gellhorn, a distinguished journalist	39
Όντι Μόρφι, ένας μικρόσωμος ήρωας	40	Audie L. Murphy, a little hero	40
Μία εφημερίδα που στοιχίζει 830.000 Ευρώ	41	A newspaper costing 830.000 Euros	41
Νέες εκδόσεις Ελλάδας - Κύπρου - ΟΗΕ	41	New issues of Greece, Cyprus and UN	41
Διεθνείς εκθέσεις	44	International Exhibitions	44

THE THEMATIC PHTELIST

Quarterly Journal. Year 10th. No 39, July-September 2009

Owner: THE PANHELLENIC SOCIETY OF THEMATIC PHILATELY & YOUTH

Editor-Director: Pantelis Leoussis

Editorial Committee: P. Leoussis, P. Cangellaris, A. Iatridis

Address: 12, Agiou Dimitriou Str., GR-14452 Metamorphosi, Athens

Tel. & Fax: +31- 210-2825134; e--mail: p_leoussis@hotmail.com

www.thematic-philatelist.gr

The journal is distributed gratis to the members

Annual subscription € 15. New members' subscription € 5

Οι 20 εντολές του Θεματικού συλλέκτη

1. Φρόντισε να μάθεις φιλοτελισμό. Ο θεματικός φιλοτελιστής είναι πρώτα απ' όλα "φιλοτελιστής".
2. Διάλεξε ένα θέμα που αγαπάς πραγματικά.
3. Μελέτησε το θέμα σου σε όλες τις παραμέτρους του.
4. Μελέτησε καλά τους θεματικούς κανόνες.
5. Διεύρυνε καθημερινά τις θεματικές σου γνώσεις.
6. Μη χάνεις την ευκαιρία να επισκέπτεσαι φιλοτελικές εκθέσεις.
7. Γίνε μέλος συλλόγου που ασχολείται με το θεματικό φιλοτελισμό.
8. Δημιούργησε (και επανεξέτασε) προσεκτικά ένα κατανοητό και ισόρροπο πλάνο.
9. Βρες ένα τίτλο που να καλύπτει πραγματικά το θέμα σου.
10. Παρουσίασε φιλοτελικό υλικό που να καλύπτεται απ' τον τίτλο.
11. Αναζήτησε υλικό από όλες τις χώρες του κόσμου.
12. Βάλε στη συλλογή σου γραμματόσημα και φιλοτελικά αντικείμενα αποκλειστικά έκδοσης ταχυδρομείου.
13. Οργάνωσε τις σελίδες σου με λιτό, καθαρό και ισόρροπο τρόπο.
14. Γράψε κείμενα μικρά, λιτά και περιεκτικά.
15. Διατήρησε τη συνοχή του κειμένου σε όλη την έκταση της συλλογής σου.
16. Επανεξέτασε και ανάπλασε τη συλλογή σου πολλές φορές.
17. Επιζήτησε τη συμμετοχή σου σε επίσημες εκθέσεις συναγωνισμού.
18. Μην ακούς τις συμβουλές του οποιουδήποτε. Εμπιστέψου τους κριτές και τους πραγματικούς γνώστες.
19. Αποδέξου τις κρίσεις των κριτών σαν αθλητής σε αγώνες.
20. Σε κάθε σου ενέργεια εφάρμοσε ευθυκρισία και μέτρο.

Ο Θεματικός φιλοτελιστής έχει τιμηθεί με τα εξής μετάλλια:
EUROCUPRUM 2001 (Πολωνία) Χάλκινο, ΕΦΙΛΑ 2002 (Ελλάδα) Μεγάλο Αργυρό
TEMEX 2003 (Αργεντινή) Μεγάλο Αργυρό, BRNO 2005 (Τσεχία) Επάργυρο
JERUSALEM 2006 Αργυρό, BALKANFILA 2007 Μεγάλο Αργυρό, CHINA 2009 Αργυρό



Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα μας
www.thematic-philatelist.gr





Προς τους φίλους αναγνώστες...

Την ώρα που γράφονται αυτές οι γραμμές, η Πανελλήνια Έκθεση «ΛΑΥΡΙΟ '2009» ετοιμάζεται να ανοίξει τις πύλες της. Στον άριστα διαμορφωμένο χώρο διεξαγωγής της θα συναντηθούμε φίλοι, εκθέτες, ελλανοδίκες, εργάτες του φιλοτελισμού, απλοί επισκέπτες, περιεργοί... Σε κάθε περίπτωση και αυτή η έκθεση - όπως όλες εξάλλου- θα είναι μία σπονδή στη χαρά, μια γιορτή για όλους μας. Εφόσον στην Ελλάδα δεν έχουμε την ευκαιρία να χαιρόμαστε συχνά παρόμοιες γιορτές, η «ΛΑΥΡΙΟ '2009» θα πρέπει να αποτελέσει σημείο συνάντησης. Η απόσταση ας μη γίνει αιτία μιας (ακόμα) απουσίας. Η επίσκεψη στον πανέμορφο και ιστορικό τόπο του Λαυρίου μπορεί κάλλιστα να συνδυαστεί με κάποια ευωχία...! Να έχει συνέχεια σε κάποιο από τα πολλά γραφικά ταβερνάκια της φιλόξενης πόλης... Με φρέσκο ψάρι, που κάνει καλό στην υγεία!

Στο χέρι μας είναι να κάνουμε το φιλοτελισμό καλύτερο, αλλά και τη ζωή ωραιότερη!

Η έκδοση του σημερινού 39^{ου} τεύχους σηματοδοτεί το ξεκίνημα των προετοιμασιών της εκδήλωσης για τα δεκάχρονα του Θεματικού Φιλοτελιστή. Αυτής της προσπάθειας που αναγνωρίστηκε και αγαπήθηκε από πολλούς, και που -παρά τις προβλέψεις των «Κασσάνδρων» - εξακολουθεί να υφίσταται, να προοδεύει και να αναβαθμίζεται. Διότι ο ελληνικός θεματικός φιλοτελισμός δικαιούται να έχει τη δική του φωνή, τη δική του έντυπη εκπροσώπηση.

Το επόμενο εορταστικό τεύχος, εκτός από την τακτική και συνήθη ύλη, θα περιλαμβάνει έκτακτα άρθρα διεθνών θεματικών προσωπικοτήτων γραμμένα ειδικά για το περιοδικό μας, αλλά και χαιρετισμούς παραγόντων του παγκόσμιου θεματικού κινήματος. Παντού, όπου αποταθήκαμε, όλοι ανταποκρίθηκαν με συγκινητική προθυμία. Ήδη, τρεις μήνες πριν την έκδοση του 40^{ου} τεύχους, τα πρώτα ξένα κείμενα, με σχόλια και με άρθρα, έχουν φθάσει. Η διεθνής αναγνώριση του Θεματικού Φιλοτελιστή ως ένα από τα καλύτερα περιοδικά του είδους του είναι αναμφισβήτητη.

Την κατάλληλη στιγμή όλα τα μέλη μας θα ενημερωθούν για τον τόπο και το χρόνο που θα λάβει χώρα η γιορτή του Θεματικού Φιλοτελιστή. Η πρόσκληση θα είναι ανοικτή προς όλους, μέλη και φίλους. Η χαρά και η γιορτή πρέπει να μοιράζονται. Θα την μοιραστούμε όλοι μαζί.

Ως τότε, να είστε όλοι καλά!

Ο πρόεδρος

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑ ΣΑΣ ΝΕΑ!

Παρουσίαση βιβλίου στη Λέσβο

Στις 26 Αυγούστου 2009 παρουσιάστηκε το βιβλίο *Ατμοπλοΐα Αιγαίου Π. Μ. Κουρτζής & Σία 1883-1911* του γνωστού φιλοτελιστή και συγγραφέα Μιχαήλ Καιπατζίδη. Η παρουσίαση οργανώθηκε από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λέσβου, την Φιλοτελική Εταιρεία Λέσβου και τις εκδόσεις "δόντι", και πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα του Επιμελητηρίου Λέσβου.

Ομιλητές κατά την εκδήλωση ήταν οι Μιχαήλ Κουρτζής (δισέγγονος του Π. Μ. Κουρτζή), Στρατής Αναγνώστου (πρόεδρος της Φ. Ε. Λέσβου), Παναγιώτης Αλεξέλης και ο συγγραφέας, ενώ συντονιστής ήταν ο γνωστός δημοσιογράφος Στρατής Λιαρέλλης.

Ακολούθησε προβολή του ιστορικού ντοκιμαντέρ με τίτλο "Μίτσας Κουρτζής, η δική μου Μακεδονία", παραγωγής του Ινστιτούτου Νεοελληνικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών.

Εορταστικό Λεύκωμα της Π.Ε.Φ.Υ.ΕΛΤΑ

Η Πανελλήνια Ένωση Φιλοτελιστών Υπαλλήλων ΕΛΤΑ γιόρτασε εφέτος τα 15 χρόνια από την ίδρυσή της (1993-2008) με ιδιαίτερα λαμπρό τρόπο. Σε τελετή στην ιστορική αίθουσα της Παλιάς Βουλής της οδού Σταδίου παρουσιάστηκε πολυτελές πολυσέλιδο λεύκωμα που διανεμήθηκε σε όλους τους προσκεκλημένους.

Έχοντας την απόλυτη κάλυψη, ηθική και οικονομική, των Ελληνικών Ταχυδρομείων, ο δραστήριος πρόεδρος της Ένωσης Θεόδωρος Γαλάνης εργάστηκε άοκνα και με έμπνευση, πετυχαίνοντας μία καλαίσθητη και άρτια τεχνικά έκδοση.

Στην τελετή παρουσίασης παρευρέθηκαν ο τ. Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας Κ. Στεφανόπουλος, η ηγεσία των ΕΛΤΑ και της ΕΦΟ, μεγάλος αριθμός ταχυδρομικών υπαλλήλων και πολλοί φιλοτελιστές.

Προλόγησαν ο νέος Διευθ. Σύμβουλος των ΕΛΤΑ Στ. Μαύρος, ο Αντιπρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ταχυδρομικών Υπαλλήλων Χρ. Κόλλιας και ο ειδικός Σύμβουλος Φιλοτελισμού Μ. Κωνσταντίνης, ενώ η παρουσίαση της έκδοσης έγινε από τους Ι. Παπαδάτο, καθηγητή Πανεπιστη-

μίου Αθηνών, Β. Σχοινά, Διευθυντής Φιλοτελισμού ΕΛΤΑ, και Α. Βιρβίλη, πρόεδρο της ΕΦΟ.

Ακολούθησε δεξίωση με αναμνηστικά στο προαύλιο.

Φιλοτελικά πένθη

• Την Κυριακή, 9 Μαΐου 2009, ο καλλιτεχνικός και φιλοτελικός κόσμος έχασε ένα ξεχωριστό άνθρωπο, ηθοποιό, συγγραφέα, ποιητή και φιλοτελιστή: τον Θόδωρο Έξαρχο.

Βαθύς μελετητής του θεάτρου, ο εκλιπών ανέλαβε από το 1995 το πιάνο έργου της καταγραφής των βιογραφιών και της πορείας όλων των Ελλήνων ηθοποιών, σε ένα είδος βιογραφικού λεξικού, η έκδοση του οποίου συνεχίζεται (ετοιμάζεται ο έβδομος τόμος).

Ο Έξαρχος ήταν γνωστός για τις φιλοτελικές ενασχολήσεις του. Υπενθυμίζουμε την θεματική συλλογή του με θέμα το "Θέατρο" που παρουσιάστηκε για τελευταία φορά στην ΕΦΙΛΑ 2002. Θα τον θυμόμαστε πάντα για το ήθος, την ευγένεια και την μεγάλη καλλιτεχνική και συγγραφική προσφορά του.

• Στις 21 Ιουνίου μας άφησε, πλήρης ημερών, ο γνωστός φιλοτελιστής, συγγραφέας και μελετητής της δωδεκανησιακής ταχυδρομικής ιστορίας Γεράσιμος Ζησιμάτος, επί πολλά χρόνια Πρόεδρος της Φιλοτελικής Ένωσης Δωδεκανήσου.

Ο ελληνικός φιλοτελικός κόσμος θα τον θυμάται πάντα.

• Στις 5 Αυγούστου έφυγε από τη ζωή, πλήρης ημερών, ο Αντώνιος Λορέντζου Χαζάπης, πατέρας του γνωστού φιλοτελιστή Κώστα Χαζάπη και του επίσης φιλοτελιστή και μέλους μας Λορέντζου Χαζάπη.

Εκφράζουμε από καρδιάς θερμά συλλυπητήρια προς όλους τους οικείους του εκλιπόντος.

• Στις 18 Αυγούστου έφυγε από τη ζωή η Σοφία Δρόσου, θυγατέρα του γνωστού παλιού εμπόρου γραμματοσήμων Παντελή Δρόσου.

Η εκλιπούσα, διακεκριμένη διεθνής φιλοτελική εκθέτρια ταχυδρομικής ιστορίας, ήταν από ετών μέλος του Συλλόγου μας.

Θερμά συλλυπητήρια στους οικείους της.

Χαμένοι αρχαιοελληνικοί θησαυροί

Η Άρτεμη του “Γκαμπίι”

Σήμερα παρουσιάζουμε ένα ακόμα από τα πολλά αρχαία ελληνικά αγάλματα που ενώ είναι γνωστά από ιστορικές περιγραφές ή από ρωμαϊκά αντίγραφα, τα πρωτότυπα δεν βρέθηκαν ποτέ.

Πρόκειται για ένα κλασικό ελληνικό αριστούργημα που κοσμεί τη γλυπτοθήκη του Λούβρου. Είναι η λεγόμενη “Άρτεμη της Γκαμπίι” (από την μικρή πόλη Gabii, κοντά στη Ρώμη όπου βρέθηκε). Πρόκειται για μαρμάρινο, αντίγραφο χαμένου αγάλματος του 4^{ου} αιώνα π. Χ., 1,65 ύψους, που βρισκόταν στο Ιερό της Αρτέμιδος, στο Βραυρώνειο της Ακρόπολης (Άρτεμις Βραυρωνία) και αποδίδεται στον Πραξιτέλη.

Η Άρτεμη βρέθηκε από τον διάσημο Σκοτσέζο ζωγράφο και ερασιτέχνη αρχαιολόγο Gavin Hamilton (1723-1792) και έγινε ιδιοκτησία του πρίγκιπα Μποργκέζε. Όμως τα οικονομικά του πρίγκιπα δεν πήγαν καλά, και το 1807 αναγκάστηκε να πουλήσει το άγαλμα στον Ναπολέοντα Α'. Από το 1820, εκτίθεται στο Μουσείο του Λούβρου, με αριθμό καταχώρησης MA 529.

Το άγαλμα έγινε ακόμα περισσότερο γνωστό τον 19^ο αιώνα, όταν ένα μαρμάρινο αντίγραφο του τοποθετήθηκε στο Ατενέουμ του Λονδίνου, δίπλα σε άλλα αντίγραφα κλασικών έργων που οι Άγγλοι αντέγραφαν από την περίφημη Τετράγωνη (εσωτερική) Αυλή του Λούβρου. Ταυτόχρονα, αντίγραφα μικρότερου μεγέθους από τερακότα ή πορσελάνη ήταν στη διάθεση του κοι-



Η “Άρτεμη του Γκαμπίι”, αντίγραφο αγάλματος της θεάς του κυνηγιού από το Βραυρώνειο της Ακρόπολης, έργο του Πραξιτέλη

νού για την εξασφάλιση εσόδων.

Το άγαλμα απεικονίζει νέα γυναίκα καλυμμένη με χιτώνα, σε φυσικό μέγεθος. Το βάρος του σώματος στηρίζεται στο δεξί πόδι και συγκρατείται από κορμό δέντρου. Η αριστερή κνήμη είναι ελεύθερη. Το αριστερό πόδι είναι ριγμένο προς τα πίσω, με τη φτέρνα ελαφρά ανασηκωμένη και την άκρη του ποδιού γυρισμένη προς τα έξω. Φέρει κοντό χιτώνα, με φαρδιά μανίκια. Ο χιτώνας συγκρατείται με δύο ζώνες, ενώ με το δεξί χέρι τον αγκιστρώνει στην πόρπη,

επάνω στον ώμο της. Με το αριστερό χέρι ανασηκώνει την άλλη άκρη του χιτώνα στο ύψος του στήθους της. Η κίνηση ανάγκασε τον χιτώνα να γλιστρήσει, αφήνοντας γυμνό τον αριστερό ώμο.

Τις πληροφορίες για την ύπαρξη του αγάλματος στο Βραυρώνειο, ιερό της θεάς στην Ακρόπολη των Αθηνών, καθώς και για το ότι πρόκειται για έργο του Πραξιτέλη, μας τις έδωσε ο Πausανίας.

Αλλά ακόμα και χωρίς τις πληροφορίες του Πausανία, όλοι οι ειδικοί συμφωνούν ότι η “Άρτεμη της Γκαμπίι” έχει όλα τα χαρακτηριστικά του Πραξιτέλειου ύφους.

Αξιοσημείωτο είναι ότι στο Μουσείο της Αρχαίας Αγοράς της Αθήνας υπάρχει μία μαρμάρινη κεφαλή, η “Κεφαλή Δεσποινίδας”, με μεγάλη ομοιότητα με αυτήν της Άρτεμης του

Γκαμπίι. Συμπεραίνεται ότι θα ανήκει και αυτή στον Πραξιτέλη ή στους μαθητές του.



Ελληνο-ιταλική έκθεση “FILANXANUM 2009”



Το Λαντσάνο (Lanciano) είναι μια μικρή πόλη 35.000 κατοίκων της κεντρικής Ιταλίας, περίπου στα μισά της απόστασης μεταξύ Μπάρι και Αγκόνας. Υπάρχει από τα ρωμαϊκά χρόνια, με το όνομα Ανξάνουμ (Anxanum).

Εδώ και αρκετά χρόνια το Λαντσάνο κατάφερε να γίνει σημαντικό ιταλικό κέντρο φιλοτελικής αναφοράς, παρά το μικρό του μέγεθος. Από αρκετές δεκαετίες (ο τοπικός σύλλογος ιδρύθηκε το 1961) οργανώνεται εκεί, ανελλιπώς κάθε χρόνο, φιλοτελική έκθεση με συμμετοχές από όλη την Ιταλία, με τον θεματικό φιλοτελισμό να κυριαρχεί. Η ξεχωριστή φιλοτελική δραστηριότητα αυτή οφείλεται στο δικηγόρο και δραστήριο κοινωνικό παράγοντα της πόλης Franco Fanci, φιλοτελικό συγγραφέα και αρθρογράφο, ο οποίος εργάζεται άοκνα για το φιλοτελισμό. Χάρη στις δικές του πρωτοβουλίες η “Unione Culturale Filatelica e Numismatica ANXANUM”, όπως είναι το πλήρες όνομα της Ένωσης, αποτελεί έναν από τους πιο δραστήριους συλλόγους της επαρχιακής Ιταλίας.

Ένα από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του Franco Fanci είναι η λατρεία του για την Αρχαία Ελλάδα, με προεκτάσεις στο φιλοτελισμό, στην καρτοφιλία και σε κάθε τι που αναφέρεται στη ελληνική αρχαιότητα. Αυτή η ελληνολατρία του ήταν και η αιτία της γνωριμίας του με τον γράφοντα. Πραγματοποιήθηκε πριν από πολλά χρόνια, με αφορμή τις ανταλλαγές φιλοτελικού υλικού και, με τον καιρό, εξελίχθηκε σε μία σταθερή φιλία.

Πρώτα για μια φιλοτελική παρουσίαση της Ελλάδας σε μια από τις εκθέσεις FILANXANUM (όπως ονομάζονται οι εκθέσεις του Λαντσάνο) υπήρχε από

παλιά. Ο Franco Fanci αναζητούσε πάντα μια φόρμουλα, είτε για συμμετοχή του γράφοντος με προσωπικά εκθέματα, είτε με ευρύτερη ελληνική συμμετοχή. Πρακτικές δυσκολίες δεν το είχαν επιτρέψει μέχρι τώρα. Τελικά η κατάλληλη στιγμή βρέθηκε. Αφορμή στάθηκαν οι Μεσογειακοί Αγώνες της γειτονικής Πεσκάρας και ορισμένα αγωνίσματα που θα διεξάγονταν στο Λαντσάνο. Στην FILANXANUM 2009 θα προσκαλείτο κατά προτεραιότητα η φιλοτελική Ελλάδα, ως μεσογειακή χώρα, αλλά και “αυτή που αποτελεί το φάρο της παιδείας και του πολιτισμού όλου του δυτικού κόσμου και όχι μόνο” (όπως αναγράφεται στο σχετικό πρόγραμμα των εκδηλώσεων της έκθεσης).

Εκτός από την αμιγώς φιλοτελική έκθεση, στην FILANXANUM 2009 προγραμματίστηκαν και παράπλευρες εκδηλώσεις. Μία από αυτές ήταν συνάντηση-ημερίδα που έλαβε χώρα σε μία από τις αίθουσες του μεγάρου της έκθεσης (Palazzo degli Studi) την Παρασκευή, 3 Ιουλίου 2009, με θέμα “Η Ελληνική παρουσία στη Μεσόγειο, από την αρχαιότητα, στις μεγάλες εμπορικές εκθέσεις του Λαντσάνο” και ομιλητές τον γεροϋσιαστή, δημοσιογράφο και πανεπιστημιακό καθηγητή Paolo Gambescia και



Από αριστερά: Franco Fanci, Luciano Calenda, πρόεδρος του CIFT (Ιταλική Ομοσπονδία Θεματικού Φιλοτελισμού), Π. Λεούσης και πρόεδροι φιλοτελικών συλλόγων του νομού, στην κύρια είσοδο του μεγάρου της έκθεσης

την καθηγήτρια Merope Citrini. Σε ιδιαίτερα εμπνευστατωμένες ομιλίες τους παρουσίασαν πλήθος ιστορικών στοιχείων, με εντυπωσιακές λεπτομέρειες για τις σχέσεις και συναλλαγές Ελλήνων και κατοίκων της ιστορικής πόλης, χωρίς να λείψουν εισαγωγικά στοιχεία της ελληνικής ιστορίας, των ελληνικών επιτευγμάτων, των αρχαίων Ολυμπιάδων κλπ. Στην αρχή της παραπάνω συνάντησης κλήθη ο γράφον να απευθύνει χαιρετισμό προς

το ακροατήριο.

Άλλη παράπλευρη εκδήλωση ήταν αυτή του Σαββάτου, 4 Ιουλίου 2009, στις 11.00 π.μ. Σε ανοικτή συζήτηση μεταξύ φιλοτελιστών και παρευρισκομένων φιλοτελικών παραγόντων συζητήθηκε το θέμα "Ο θεματικός Φιλοτελισμός στην Ελλάδα". Η συζήτηση περιέλαβε και προτάσεις για τις εξεύρεση τρόπων βελτίωσής του.

Για πρακτικούς και οικονομικούς λόγους η έκθεση χωρίστηκε σε δύο μέρη. Το πρώτο, από 26 Ιουνίου έως 1 Ιουλίου, περιλάμβανε αποκλειστικά ιταλικά εκθέματα. Το δεύτερο, με την άφιξη των ελληνικών εκθεμάτων, προέβλεπε την αντικατάσταση αριθμού ιταλικών πλαισίων, ισόποσων προς αυτά των ελληνικών.

Ο γενικός χαρακτήρας όλης της FILANXANUM 2009 ήταν η Ελλάδα. Όλοι οι χώροι της έκθεσης ήταν πλημμυρισμένοι από Ελλάδα. Η ελληνική σημαία, δίπλα σε αυτή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μαζί με τα τοπικά λάβαρα και την ιταλική, κοσμούσαν την κυρία είσοδο του Μεγάρου. Σε όλους τους διαδρόμους υπήρχαν τρίποδες με καλαίσθητες πινακίδες που προπαγάνδιζαν την Ελλάδα, όπως "L'Acropoli, Faro di civiltà per i popoli del mondo" (Η Ακρόπολη, φάρος πολιτισμού για τους λαούς του κόσμου), "Il Teatro di Epidaurò" (Το θέατρο της Επιδαύρου), "L'Ellade" (Η Ελλάδα) κλπ.

Κατά την δεύτερη περίοδο της έκθεσης (2-5 Ιουλίου), όλα σχεδόν τα εκθέματα, ιταλικά και ελληνικά, ήταν ελληνικού ενδιαφέροντος. Οι ιταλικές συλλογές με ελληνικό θέμα ήταν οι εξής:

Luciano Calenda, *Οδύσεια*
Domenico Alberti, *Ελλάς*
Vito Enzo de Nicolo, *Τουρισμός και φολκλόρ στην Ελλάδα*
Franco Fanci, *Θεοί του Ολύμπου*
Cesare Rialdi, *Ελληνική τέχνη*



Δύο από τις τρεις σφραγίδες της έκθεσης: 1. *Ήφαιστος και Κύκλωπες κατασκευάζουν την ασπίδα του Αχιλλέα*, 2. *Έκτωρ και Ανδρομάχη*. Η τρίτη απεικονίζει τον χάρτη της Μεσογείου



Vincenzo Scicutella, *Η γλυπτική στην Ελλάδα*
Lucio Venditti, *Τα νησιά του Αιγαίου*
Μαθητές Γυμνασίου του Λαντσανό, *Η Ελλάδα στα σχολικά θρανία*

Ο χώρος που φιλοξένησε την έκθεση και τις παράπλευρες εκδηλώσεις (Palazzo degli Studi) ήταν ένα πανέμορφο μέγαρο του 19^{ου} αιώνα.

Τα ελληνικά εκθέματα, τα οποία εντυπωσίασαν επισκέπτες και οργανωτές, ήταν τα εξής:

Γ. Σπάρη, *Η Ολυμπιακή έκδοση του 1886*
Σ. Μπόζοβιτς, *Έγκλειστοι σε σχέση με την Ελλάδα, 1940-47*
Κ. Χαζάπη, *Κατοχή*
Π. Καγκελάρη, *Η έκδοση της Δόξας*
Θ. Πάσχου, *Έλεγχος Συναλλάγματος της Θεσσαλονίκης*

Γ. Ντούζου, *Τουριστικό ταξίδι στην Ελλάδα*
Μ. Πετραδάκη, *Χαρτόσημα της Δωδεκανήσου*

Ι. Χαλβατζιδόπουλου, *Το Ποδόσφαιρο*
Π. Λεούση, *Εθνικοί ύμνοι και πατριωτικά τραγούδια*

Ειδικό βραβείο (Premio NICOLINO) δόθηκε στο έκθεμα Μαξιμαφιλίας του Γιώργου Ντούζου, με το σκεπτικό ότι παρουσίαζε καλύτερα από κάθε άλλο το κύριο θέμα της Έκθεσης, την Ελλάδα. Το βραβείο αυτό απονέμεται σε κάθε έκθεση FILANXANUM στη μνήμη παλιού φιλοτελιστή, και δίνεται

από επιτροπή δασκάλων και μαθητών, μη φιλοτελιστών.

Π. Λεούσης

Σημείωση: Οφείλονται ευχαριστίες προς όλους τους καταξιωμένους και πολυβραβευμένους Έλληνες εκθέτες, οι οποίοι δέχτηκαν πρόθυμα να στείλουν τα πολύτιμα εκθέματά τους σε μία μη συναγωνιστική έκθεση, με μόνο "κότινο" την προβολή της φιλοτελικής Ελλάδας μας στη γείτονα χώρα και την περαιτέρω σύσφιξη των ελληνοϊταλικών φιλοτελικών σχέσεων.



Ο Π. Λεούσης απευθύνει χαιρετισμό στην Ημερίδα. Στην εδρά οι κύριοι ομιλητές Dott.ssa Merope Citrini και ο Sen. Av. Paolo Gambesca. Δεξιά ο πρόεδρος F. Fanci



Όταν αναφέρεται κανείς στην Κούβα, το μυαλό του πηγαίνει άμεσα στον Φιντέλ Κάστρο, στα χαβανέζικα πούρα, στους κουβανέζικους χορούς και τραγούδια, στις εξωτικές παραλίες, στα όμορφα και πρόθυμα –λόγω της φτώχειας- κορίτσια και στις πολλές επιδόσεις του κουβανέζικου αθλητισμού (θυμηθείτε, π.χ, τον Χουανταρένα). Πολλοί λίγοι όμως θα γνωρίζουν ότι αυτό το αφρο-αμερικάνικο σοσιαλιστικό κράτος με τον μακροβιότερο στην εξουσία πρόεδρο, διαθέτει ένα από τα σπουδαιότερα μπαλέτα στον κόσμο. Ένα μπαλέτο που καθιστά την Αβάνα παγκόσμιο κέντρο χορού.

Ψυχή αυτής της καλλιτεχνικής κοσμογονίας που συντελέστηκε τα τελευταία πενήντα χρόνια είναι μία χορεύτρια θρύλος: η Αλίσια Αλόνσο.

Το πλήρες όνομά της είναι Alicia Ernestina de la Caridad dei Cobre Martinez Hoyo. Γεννήθηκε στην Αβάνα το 1921 και άρχισε χορό στα

δέκα της χρόνια. Στα 15 της παντρεύτηκε τον παρτενέρ της Fernando Alonso και πήρε το όνομα Alicia Alonso.

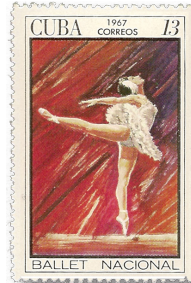
Συνέχισε σπουδές στη Νέα Υόρκη με τον Anatole Vilzak και τη Ludmilla Shollar στην School of American Ballet, και αργότερα στο Λονδίνο με την Vera Volkona. Την επαγγελματική της καριέρα άρχισε το 1938 στις ΗΠΑ και έλαβε μέρος σε πολλά μιούζικαλ, όπως στα *Great Lady* (1938) και *Stars In Your Eyes* (1939), σε χορογραφία του Ζορζ Μπλανσίν (Εικ.).

Στα 1941 έχασε μερικώς το φως της. Για να χορεύει, οι παρτενέρ της πρέπει να βρίσκονται ακριβώς εκεί που σκέπτεται ότι βρίσκονται. Για να προσανατολίζεται στη σκηνή οδηγείται από τα φώτα, τους προβολείς... Όμως εξακολουθεί να χορεύει. Να χορεύει υπέροχα!

Το 1939 προσελήφθη στο American Ballet Caravan, το οποίο από τον επόμενο χρόνο ονο-



Η Αλόνσο με τον Ρώσο Egor Yurkevich, αριστερά στη *Λίμνη των Κύκνων* και δεξιά στον *Καρουθραύση* ου Πίτερ Ίλιτς Τσαϊκόφσκι



Χορευτές που αναδείχτηκαν από τη σχολή των Εθνικών Μπαλέτων της Κούβας της Αλόνσο: Mirta Pla, ως "Βασίλισσα του Βαλί" από την *Giselle*. Coira Anhjo και Paulo Bustaba στο μπαλέτο "*Caulecan*", Μεξικανού συνθέτη. Josefina Mendez στο *Δον Κιχώτη* (Pas de deux). Η ίδια η Mendez στη *Λίμνη των Κύκνων*.



George Balanchine, Michel Fokine, Agnes de Mille,
τρεις σπουδαίοι χορογράφοι που χορογράφησαν παραστάσεις της Αλίσια Αλόνσο

μάστηκε New York City Ballet. Πρόκειται για τον παγκοσμίως φήμη χορευτικό οργανισμό στον οποίο η Αλόνσο γνώρισε μέρες δόξας, ερμηνεύοντας τους μεγαλύτερους ρόλους της σταδιοδρομίας της, τόσο του κλασικού, όσο και του ρομαντικού ρεπερτορίου. Στο New York City Ballet πήρε τον τίτλο της "σταν" και συνεργάστηκε με μερικά από τα σπουδαιότερα ονόματα της χορογραφίας, όπως οι **Μισέλ Φοκίν**, **Ζορζ Μπλανσίν**, **Λέονιδε Massine**, **Bronislava Nijinska**, **Antony Tudor**, **Jerome Robbins**, **Ανιές ντε Μιλ**.

Όπερα της Πραγας (*La Fille mal gardée*), στη **Σκάλα του Μιλάνου** (*Η Ωραία Κοιμωμένη*), στην **Όπερα του Μόντε Κάρλο**, όπου χόρευε με τα **Ρώσικα Μπαλέτα του Μοντε Κάρλο**, καθώς και στα θέατρα **Κίροφ** (1957) και **Μπολσόι** (1958) του Λένινγκραντ και της Μόσχας αντίστοιχα.

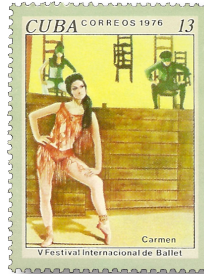
Ακολούθησαν μετακλήσεις από τις πέντε ηπείρους, πάντα με θριαμβευτική επιτυχία.

Όμως, η καρδιά της μεγάλης χορεύτριας χτυπούσε πάντα για τη χώρα της, την Κούβα, και όνειρό της ήταν να αναπτύξει εκεί την τέχνη της

Η Αλόνσο με τον
Azari Plisesky στην
Γκιζέλ του
A. Ch. Adam.



Η Αλόνσο στην
Κάρμεν, σε χορογραφία
του αδελφού της
(παράσταση από το
Μπολσόι της Μόσχας,
1967)



Στη συνέχεια, και καθώς η φήμη της ξεπέρασε τα όρια της Αμερικής, οι προσκλήσεις από τις μεγαλύτερες σκηνές του κόσμου άρχισαν να διαδέχονται η μία την άλλη. Έτσι, η καθολική αναγνώριση από τους Ευρωπαίους δεν άργησε να φτάσει. Οι ερμηνείες της στους μεγάλους ρόλους των κλασικών μπαλέτων στα μεγάλα ευρωπαϊκά θέατρα άφησαν εποχή, όπως στην **Εθνική Όπερα του Παρισιού** όπου χόρευε την **Γκιζέλ**, το "πα ντε κατρ" (1953) και την **Ωραία Κοιμωμένη** του Δάσους, στην **Όπερα της Βιέννης** και στο **Teatro San Carlo** της Ναπολης (Γκιζέλ), στην

Τερψιχόρης. Να μεταλαμπαδεύσει στους νέους της πατρίδας της όλες τις εμπειρίες που η λαμπρή σταδιοδρομία της είχε συσσωρεύσει. Έτσι, το 1948, μαζί με το σύζυγό της Φερνάντο και τον αδελφό του Αλμπέρτο, ίδρυσε στην Αβάνα το Alicia Alonso Ballet Company, εξασφαλίζοντας πενιχρή κρατική οικονομική υποστήριξη.

Δύο χρόνια μετά ιδρύθηκε και η σχολή μπαλέτου.

Μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του '50, το Alicia Alonso Ballet Company αντιμετώπιζε πολ-



Τα θέατρα Κίροφ, Μπολσόι, Όπερα της Βιέννης και Όπερα του Μόντε Κάρλο,
όπου η τέχνη της Αλίσια Αλόνσο μεγαλούργησε



Σκάλα του Μιλάνου, Τεάτρο Σαν Κάρλο της Νάπολης, Όπερα της Πράγας, Όπερα του Πρισιού, η Αλόνσο παντού ενθουσίασε το κοινό

λά οικονομικά προβλήματα, με την υποτυπώδη και παντελώς ανεπαρκή χρηματοδότηση. Έστω και έτσι, με πολλές θυσίες και αυταπάρνηση, η σχολή και ο χορευτικός θίασος της Αλόνσο κατάφεραν να επιβιώσουν. Όμως, ήρθε η στιγμή που εμφανίστηκε στην πολιτική σκηνή της Κούβας ο δικτάτορας Μπατίστα, ο οποίος και έδωσε την χαριστική βολή στην όλη προσπάθεια. Με την υποστήριξη της οικονομικής υποδομής του νησιού, της τοπικής Μαφίας και των αμερικανικών επιχειρησιακών συμφερόντων, κατέστειλε ανελέητα καθένα που θεωρούσε ότι μπορεί να σταθεί εμπόδιο στην πορεία του. Δηλώνοντας ότι όλοι οι καλλιτέχνες και οι διανοούμενοι ήταν υποστηρικτές της αριστεράς, έκοψε δραστικά ακόμα και αυτή την πενιχρή κρατική χρηματοδότηση της σχολής μπαλέτου της Αλόνσο και του περιδεύοντος χορευτικού θιάσου της. Αναγκασμένοι οι χορευτές να εργαστούν στα νυχτερινά κέντρα διασκέδασης για να επιβιώσουν, δεν είχαν συχνά τις δυνάμεις για να αποδώσουν στη σκηνή.

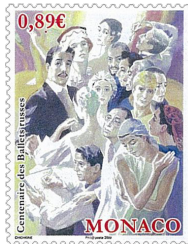
Τότε, το ελεύθερο και δυναμικό πνεύμα της καλλιτεχνίδας αντέδρασε έντονα στην τακτική του δικτάτορα. Άρχισε μία σκληρή και ασταμά-

τητη πολεμική εναντίον του, με όλα τα μέσα και με όλες τις δυνάμεις. Η φωνή της Αλόνσο, με το κύρος της τέχνης και της προσωπικότητάς της, είχε ισχυρή απήχηση στον πνευματικό κόσμο της Κούβας. Αυτό ανάγκασε τον Μπατίστα να προσποιηθεί ότι αλλάζει τακτική, διαθέτοντας επιχορήγηση 500 δολαρίων μηνιαίως και θεωρώντας ότι θα την πείσει με αυτό τον τρόπο να σταματήσει την κριτική της.

Αηδισμένη, η Αλόνσο έκλεισε τη σχολή και συνενθώθηκε με τα Ρώσικα Μπαλέτα του Μόντε Κάρλο (1956).

Με τον ερχομό του Φιντέλ Κάστρο στην εξουσία την 1^η Ιανουαρίου 1959, και με την πρόθεσή του νέου

καθεστώτος να υποστηρίξει πολιτιστικά προγράμματα, η Αλόνσο, ενθαρρυνόμενη, επέστρεψε στην Κούβα. Μόλις δύο μήνες μετά, το Μάρτη του 1959, έλαβε εφάπαξ κρατική χρηματοδότηση 200.000 δολαρίων για να διαμορφώσει μία νέα σχολή χορού, το όνομα της οποίας θα ήταν "Εθνικό Μπαλέτο της Κούβας". Ταυτόχρονα της εξασφαλιζόταν εγγύηση ετήσιας οικονομικής ενίσχυσης. Λέγεται μάλιστα ότι ο Κάστρο, έχοντας από πριν γνώση των προβλημάτων της, είχε



Έκδοση για την 100^η επέτειο από την ίδρυση των Ρώσικων Μπαλέτων του Μόντε Κάρλο



Από την έκδοση του 2008 για τα 60 χρόνια των Εθνικών Μπαλέτων της Κούβας. Απεικονίζονται ιστορικές παραστάσεις, με την Αλίσια Αλόνσο και άλλους Κουβανούς χορευτές. Αναγράφονται και οι ημερομηνίες κάθε παράστασης.

Μία ακόμα έκδοση, για τα 50 χρόνια του Εθνικού Μπαλέτου της Κούβας, με την Αλίσια Αλόνσο πάντα παρούσα. Η πατρίδα της, η Κούβα, την τίμησε φιλοτελικά όσο κανέναν άλλο καλλιτέχνη



ήδη στείλει από το 1958 μήνυμα αναμονής στην Αλόνσο, από τα βουνά της Σιέρα Μαέστρα όπου είχε το ορμητήριό του.

Η Σχολή της Αλόνσο ιδρύθηκε επίσημα, το 1960. Η επιτυχία της ήταν τόσο μεγάλη, ώστε σε λίγα χρόνια οι χορευτές της κέρδιζαν πρωτιές στους διεθνείς διαγωνισμούς χορού.

Όμως η Αλόνσο, θεωρώντας ότι τόσο αυτή όσο και η σχολή της αποτελούσαν “μέρος της κουβανικής επανάστασης”, έκανε σημαντικές προσπάθειες για να την στηρίξει. Θέλησε μάλιστα οι χορευτές της να φέρουν την ομορφιά και τον ενθουσιασμό του μπαλέτου στους εργαζόμενους και στους αγρότες του νησιού, που δεν είχαν ουσιαστικά καμία εμπειρία καλλιτεχνικής έκφρασης. Αυτή και οι χορευτές της βοήθησαν ακόμη και στη μεταφορά της αγροτικής συγκομιδής από την επαρχία!

Η μεγάλη Κουβανή χορεύτρια εξακολούθησε να χορεύει σόλο στην Ευρώπη και αλλού μέχρι τα 70 της, παρά το γεγονός ότι από τα τέλη της δεκαετίας του '80 είναι σχεδόν τελείως τυφλή. Συνέχισε επίσης να χρησιμεύει ως διευθύντρια των Εθνικών Μπαλέτων της Κούβας μέχρι τις αρχές του 21^{ου} αιώνα.

Η ζωή της γυρίστηκε ταινία. Γράφτηκαν πολλά βιβλία γι' αυτήν και τη σταδιοδρομία της. Τιμήθηκε όσο λίγοι στην πατρίδα της (μεταξύ άλλων, ονομάστηκε Εθνική Ηρωίδα της Εργασίας), αλλά και σε ολόκληρο τον κόσμο. Τα μετάλλια, τα βραβεία, οι διακρίσεις που έχει λάβει δεν έχουν

αριθμό. Τιμήθηκε από κράτη, διεθνείς και καλλιτεχνικούς οργανισμούς, πανεπιστήμια. Το 2002 αναδείχθηκε πρεσβευτής καλής θέλησης της UNESCO για τη σημαντική συμβολή της στην ανάπτυξη, τη συντήρηση και την εκλαίκευση του κλασσικού χορού, όσο και για την αφοσίωσή της στην τέχνη, μέσω της οποίας έχει προωθήσει τα ιδανικά της UNESCO.

Σαν διευθύντρια και πρώτη χορεύτρια των Εθνικών μπαλέτων της Κούβας έδωσε έμπνευση και καθοδήγηση στις νέες γενεές των Κουβανών χορευτών. Με το ολοκληρωμένο ύφος της, άφησε το σημάδι της στο διεθνή κόσμο του χορού. Μερικοί από τους μαθητές της χορεύουν σήμερα στα American Ballet Theatre, Boston Ballet, San Francisco Ballet, Washington Ballet, Cincinnati Ballet, Royal Ballet και σε πολλά άλλα από τα σπουδαιότερα θέατρα του κόσμου.

Υπενθυμίζουμε ότι το Εθνικό Μπαλέτο της Κούβας επισκέφτηκε τον περασμένο Δεκέμβριο την Ελλάδα και έδωσε σειρά παραστάσεων στο Μέγαρο Μουσικής. Επικεφαλής του ήταν πάντα η αιθαλής Αλόνσο. Τα έργα που παρουσιάστηκαν ήταν η *Γκιζέλ*, σε διασκευή της Αλόνσο, βασισμένη στην αυθεντική χορογραφία των Coralli-Perrot, και ο *Δον Κιχώτης*, σε εκδοχή επίσης της Αλόνσο, πάνω στην χορογραφία του Alexander Gorski. Οι παραστάσεις συνέπεσαν με την 60η επέτειο από την ίδρυση του φημισμένου κουβανέζικου μπαλέτου.

Η Κούβα δεν είναι μόνο πούρα της Αβάνας, κουβανέζικοι λαϊκοί χοροί και τραγούδια, εξωτικές παραλίες, και όμορφα κορίτσια... Στο πανέμορφο αυτό νησί της Καραϊβικής καλλιεργείται ο πολιτισμός, οι επιστήμες, ο αθλητισμός, οι τέχνες... Το παράδειγμα της Αλίσια Αλόνσο και των Μπαλέτων της Κούβας είναι ένα από τα πολλά που μπορεί να αναφέρει κανείς. Και αν δεν υπήρχε το μακροχρόνιο εμπόργκο, ασφαλώς τα παραδείγματα θα ήταν πολύ περισσότερα...

Τον προσεχή Δεκέμβρη, με την έκδοση του 40^{ου} τεύχους, γιορτάζουμε τα 10 χρόνια του ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗ. Στη γιορτή που προγραμματίζουμε είστε όλοι καλεσμένοι.

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΔΕΣ

του Παντελή Λεούση

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

18η Ολυμπιάδα, Τόκιο 1964

Η μεγάλη αυτή χώρα, η Ιαπωνία, παρά την ήττα και τις τόσες καταστροφές που υπέστη κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, με την άρτια τεχνικά και τεχνολογικά Ολυμπιάδα του 1964 απέδειξε ότι τόσο η οικονομία, όσο και ο υποδομές της, είχαν ήδη ανορθωθεί.



Οι παραδοσιακοί δράκοντες είχαν και αυτοί σημαντικό ρόλο στα δρώμενα της Ολυμπιάδας του 1964

Στην Ολυμπιάδα του Τόκιο άλλαξε ριζικά ο χαρακτήρας των μουσικών και καλλιτεχνικών εκδηλώσεων. Η κλασική μουσική, η όπερα και η χορωδίες θα αφήσουν τη θέση τους στην παραδοσιακή μουσική και, γενικά, στο λαϊκό πολιτισμό της οργανώτριας χώρας. Το θέατρο **No**, το **Καμπούκι**, οι **δράκοντες** και οι **τυμπανιστές**, τα μουσικά όργανα του τόπου και οι χοροί, θα δημιουργήσουν μία εξωτική ατμόσφαιρα που θα εντυπωσιάσει τους πάντες και θα δημιουργήσει προηγούμενο για τις Ολυμπιάδες που θα ακολουθήσουν. Αυτή η καινοτομία έκανε τόσο καλή εντύπωση, ώστε ο ίδιος χαρακτήρας των μουσικών εκδηλώσεων θα κυριαρχήσει και στις επόμενες Ολυμπιάδες, για μια περίπου εικοσαετία.



Τα παραδοσιακά θέατρα, όπως το No και το Καμπούκι, δέσποσαν στις καλλιτεχνικές εκδηλώσεις του Τόκιο

Ίδιος μουσικός χαρακτήρας ίσχυσε και στα τελετουργικά μέρη, ενώ σε όλη την υπόλοιπη διάρκεια των Αγώνων -και κυρίως κατά την είσοδο των αθλητών- θα ακουστούν πλήθος γνωστών ευρωπαϊκών εμβατηρίων. Παράλληλα θα ακουστούν και σύγχρονες συνθέσεις Ιαπόνων, όπως αυτές των J. Kozeki (Ολυμπιακό Εμβατήριο), O. Simizu και R. Ogura (επίσημο θέμα των Αγώνων), καθώς και έργα του συνθέτη ηλεκτρονικής μουσικής T. Majuzumi, ο οποίος έγραψε μουσική για τις τελετές έναρξης και λήξης.

Τέλος, εκτελέστηκε και μία σύνθεση του Mitsui Imai, πάνω σε κείμενο παρμένο από ωδή του Πινδάρου.

Για τις δύο Γερμανίες, την ώρα της βράβευ-



σης των πρώτων νικητών, παίχτηκε και πάλι, όπως και στη Ρώμη, **“Ο Ύμνος στη χαρά”** από την Ενάτη του Μπετόβεν.

Στην ανάκρουση των ύμνων των χωρών των πρώ-

των νικητών χρησιμοποιήθηκαν επτά διαφορετικές μπάντες, κυρίως στρατιωτικών και αστυνομικών σωμάτων. Η κάθε μία είχε δύναμη 30 έως 100 μουσικών.

19^η Ολυμπιάδα, Μεξικό 1968

Η πρώτη χώρα που ακολούθησε τις μουσικές-καλλιτεχνικές καινοτομίες του Τόκιο ήταν το Μεξικό. Εκεί, οι περισσότερες μουσικές εκδηλώσεις στηρίχτηκαν στην παραδοσιακή μουσική και το τοπικό φολκλόρ. Ινδιάνικα όργανα, εντυπω-

Η ολυμπιακή σειρά του Μεξικού του 1968 περιλαμβάνει το εικονιζόμενο γραμματόσημο, στο οποίο παριστάνονται συμβολικά η μουσική και ο χορός, τονίζοντας τη σημασία και το ρόλο τους στην Ολυμπιάδα



σιακές φανφάρες από τους ικανότατους Μεξικανούς τρομπετίστες, μουσικά φολκλορικά σύνολα, έδωσαν όμορφο χρώμα στις διάφορες εκδηλώσεις και εντυπωσίασαν το κοινό.

Όμως οι διοργανωτές είχαν προσκαλέσει και μεγάλο αριθμό λαϊκών φολκλορικών συγκροτημάτων, αντιπροσωπευτικών των πέντε ηπείρων, θέλοντας να δώσουν ευρύτερη έμφαση στο λαϊκό χρώμα των καλλιτεχνικών εκδηλώσεων της ολυμπιάδας τους.

Την βασική ορχήστρα των μουσικών εκδηλώσεων του Σταδίου των Ατζέκων αποτελούσαν 340 μουσικοί.

Εκτός από τον καθιερωμένο εθνικό ύμνο, κατά την τελετή έναρξης ακούστηκε η εντυπωσιακή σύνθεση *Himno al Deporte* (Ύμνος στα Σπορ), σε μουσική του Γερμανού συνθέτη Nic Niope. Μία εκτέλεση αυτού του ύμνου πραγματοποιήθηκε στην Πράγα, από τη Μεγάλη Συμφωνική Ορχήστρα και Χορωδία της Τσεχικής Ραδιοφωνίας, με μαέστρο τον Anton de Bavier.

Ωστόσο, οι παράπλευρες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις της Ολυμπιάδας του Μεξικού ήταν ιδιαίτερα πλούσιες και υψηλού επιπέδου. Ένας μεγάλος αριθμός καλλιτεχνών είχε μετακληθεί, καλύπτοντας τη μουσική σε όλες τις εκφάνσεις της, όπως κλασική, ελαφρά, τζαζ, λαϊκά συγκρο-



Το φολκλόρ και η λαϊκή μουσική ήταν τα κυρίαρχα στοιχεία των καλλιτεχνικών εκδηλώσεων

τήματα. Μεγάλες ορχήστρες, όπως η φημισμένη Χαλέ (Hallé) του Λονδίνου, υπό την διεύθυνση του διάσημου Σερ Τζον Μπαρμπρόλι, η Συμφωνική Ορχήστρα των Παρισίων με μαέστρο τον Ζαν-Πιερ Μαρτινόν, ο πιανίστας Κλάουντιο Αράου, ο βιολονίστας Σμουελ Ασκενάζι, η Όπερα του Βερολίνου, διάσημα μουσικά σύνολα μουσικής δωματίου, οι θρύλοι της τζαζ Ντιούκ Έλιγκτον και Γούντι Χέρμαν, αλλά και ο κοσμαγάπητος Μορίς Σεβαλιέ.

Ο μεγάλος πλούτος των καλλιτεχνικών εκδηλώσεων της 21^{ης} Ολυμπιάδας φαίνεται και από τα



Ο Χιλιανός πιανίστας Κλάουντιο Αράου, ο πιανίστας και συνθέτης της τζαζ Ντιούκ Έλιγκτον και ο διευθυντής της Ορχήστρας "Χαλέ", Σερ Τζον Βαρμπρόλι, ήταν μερικές μόνο από τις μουσικές διασημότητες των παράπλευρων εκδηλώσεων του Μεξικού



Ο κλασικός χορός εκπροσωπήθηκε από την Αλίσιον Αλόνσο, τον Μορίς Μπεζάρ και πλήθος άλλων σπουδαίων καλλιτεχνών



Ο Δ. Ροντήρης με το Πειραικό Θέατρο αντιπροσώπευσε την καλλιτεχνική Ελλάδα παρουσιάζοντας στο Μεξικό τον *Ιππόλυτο* του Ευριπίδη

συγκροτήματα και τους καλλιτέχνες του θεάτρου και του χορού που έλαβαν μέρος. Μεταξύ άλλων αναφέρουμε το Θέατρο Δωματίου της Γερμανίας, το ιαπωνικό Θέατρο NO και KYOGEN, τα "Μπαλέτα του 20^{ου} Αιώνα" του **Μορίς Μπεζάρ** (παρουσίασαν μία χορογραφία πάνω στην 9^η συμφωνία του Μπετόβεν), το Εθνικό Μπαλέτο του Καναδά, την περίφημη Κουβανή χορεύτρια **Αλίσια Αλόνσο** και πλήθος άλλων.

Αφήσαμε για το τέλος έναν σπουδαίο Έλληνα θεατράνθρωπο που εκπροσώπησε τη χώρα μας στην Ολυμπιάδα του Μεξικού: τον **Δημήτρη Ροντήρη**, ο οποίος, επικεφαλής του Πειραικού Θεάτρου, παρουσίασε τον *Ιππόλυτο* του Ευριπίδη. Η μουσική υπόκρουση της τραγωδίας ήταν σύνθεση του καλού πιανίστα και συνθέτη Κωνσταντίνου Κυδωνιάτη (1908-1996).

20η Ολυμπιάδα, Μόναχο 1972

Τους Αγώνες του Μονάχου σημάδεψαν τα γνωστά τραγικά γεγονότα της επίθεσης του "Μαύρου Σεπτεμβρίου", με όλη την τραγική κατάληξη που αυτά είχαν.

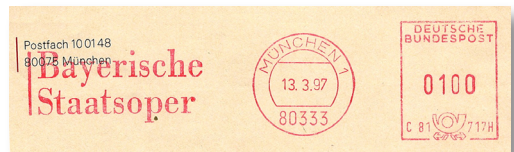


Καρλ Ορφ, ο συνθέτης της Κάριμα Μπουράνα, ήταν μουσικά παρών στην Ολυμπιάδα του '72.

Από μουσικής πλευράς, οι Γερμανοί πρωτότυψαν και πάλι, προβάλλοντας ένα καινούργιο μουσικό χαρακτήρα. Στη θέση της καθιερωμένης μέχρι τότε συμφωνικής ορχήστρας ή φιλαρμονικής μπάντας, μπήκε μία μεγάλη μοντέρνα ορχήστρα η οποία, κατά την είσοδο των αθλητών κάθε χώρας, έπαιζε επιτυχίες του διάσημου Κουρτ Εγκελχάγκεν. Σπουδαιίοι συνθέτες της σύγχρονης μουσικής πρωτοπορίας, όπως ο Γερμανός **Καρλ Ορφ** (ο συνθέτης της Κάριμα Μπουράνα)

και ο Πολωνός Κρ. Πεντερεφσκι παρουσίασαν αντίστοιχα σε πρώτη εκτέλεση τα έργα τους *Der Sommer ist gekommen* (Ήρθε το καλοκαίρι) και *Εκεχειρία* (έργο ηλεκτρονικής μουσικής).

Η Ολυμπιάδα του Μονάχου διανθίστηκε από μεγάλο αριθμό συναυλιών όλων των ειδών, όπως κλασσικής μουσικής, τζαζ, πειραματικής, παραδοσιακής κλπ. Διοργανώθηκαν επίσης πλήθος καλλιτεχνικών εκδηλώσεων και φεστιβάλ, εκτός Ολυμπιακού Σταδίου, στις αίθουσες τέχνης και στην κεντρική Λεωφόρο Spielstrasse του Μονάχου, όπου αντιπροσωπεύτηκαν τόσο η μουσική και ο χορός (φολκλορικά συγκροτήματα, ελαφρά και κλασσική μουσική κλπ.) όσο και όλες οι καλές τέχνες (ζωγραφική, γλυπτική, λογοτεχνία κ.ά.).



Η Κρατική Όπερα της Βαυαρίας και (κάτω) το Βαυαρικό Θέατρο της Πλατείας Gärtner που συμμετείχαν επίσης



Φιλαρμονική του Βερολίνου, Φιλαρμονική της Βιέννης και Ορχήστρα "Φιλαρμόνια" της Βιέννης. Τρία μουσικά συγκροτήματα, από τα καλύτερα στον κόσμο, που έλαβαν μέρος στις εκδηλώσεις της Ολυμπιάδας του Μονάχου





Gewandhaus της Λειψίας. Από τις ιστορικότερες ορχήστρες της Ευρώπης

Οι συμφωνικές ορχήστρες που έλαβαν μέρος ήταν: η Radio Bavaria, η Κρατική Ορχήστρα της Βαυαρίας με την Χορωδία της **Κρατικής Όπερας επίσης της Βαυαρίας** και οι **Φιλαρμονικές Ορχήστρες του Μονάχου και του Βερολίνου**. Ξένες ορχήστρες που συμμετείχαν ήταν η **Συμφωνική και η "Φιλαρμόνια" της Βιέννης**, η **Κρατική Ορχήστρα της Λειψίας** (Gewandhaus, Ανατολική Γερμανία) και η Φιλαρμονική της Μόσχας. Έλαβαν επίσης μέρος το Θέατρο της Σκάλας του Μιλάνου, η Sadler's Wells Όπερα του Λονδίνου, το Negro Ensemble Company και το New York City Ballet της Νέας Υόρκης, το Berlin

συγκεντρώσεις τώσων αστέρων της τζαζ.

Μερικές από τις σπουδαιότερες παραστάσεις που δόθηκαν στα πλαίσια της ολυμπιάδας του Μονάχου του 1972 ήταν η *Αίτνα* και το *Ρέκβιεμ* του Βέρντι, η όπερα *Gloriana* του Μπέντζαμιν Μπρίτεν, έργα των Μπαχ, Τσαϊκόφσκι, Μπιζέ, Στραβίνσκι, παραστάσεις του Kabuki Ensemble του Τόκιο και πολλές άλλες.

Σε ότι αφορά την προσέλευση του κοινού, ενδεικτικά αναφέρουμε ότι τις συναυλίες και παραστάσεις σοβαρής μουσικής και χορού παρα-



Η νέγρα τραγουδίστρια **Μαχάλια Τζάκσον**, ειδικευμένη στα περίφημα "gospel" (θρησκευτικά τραγούδια των μαύρων)

κολούθησαν 302.000 θεατές, ενώ την εκθεσιακή εκδήλωση "Βαυαρία – Τέχνη και πολιτισμός" 195.000!

Στα σχέδια των διοργανωτών ήταν και η ανακατασκευή του ιστορικού **Prinzenregenten Theater του Μονάχου** για να φιλοξενήσει αριθμό παραστάσεων. Εγκαταλείφθηκαν όμως λόγω μεγάλου κόστους.

Η Ολυμπιάδα του Μονάχου ανταποκρίθηκε πλήρως στο πνεύμα του εμπνευστή των σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων, ο οποίος είχε οραματιστεί τους Αγώνες να συνοδεύονται από παράλληλες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις κάθε είδους.

(Συνεχίζεται)

Ensemble (Av. Γερμ.) και η Royal Shakespeare Company του Λονδίνου.

Είναι ιδιαίτερα μεγάλος και ο αριθμός των μικρότερων συγκροτημάτων που συμπλήρωσαν τις καλλιτεχνικές παράπλευρες εκδηλώσεις, όπως π.χ. η ορχήστρα δωματίου του Μονάχου, το συγκρότημα Orlando die Lasso, χορωδίες, μικρότερες συμφωνικές ορχήστρες άλλων πόλεων (Βαμβέργης κλπ.).

Η τζαζ είχε και αυτή σημαντική συμμετοχή στα δρώμενα της ολυμπιάδας του Μονάχου, με τη διεξαγωγή Διεθνούς Φεστιβάλ και πλήθους συναυλιών. Μερικά από τα ονόματα που έλαβαν μέρος είναι και αυτά των Art Blakey και Ginger Baker με τις ορχήστρες τους, Chick Corea, Gary Burton, Keith Jarrett, John McLaughlin, Albert Mangelsdorff, **Louis Armstrong**, **Mahalia Jackson**. Ήταν μία από τις ασυνήθιστα μεγάλες



Ο διάσημος της τζαζ **Λούις Άρμστρονγκ**, με τον αυθεντικό ήχο της τρομπέτας του και την ιδιόμορφη βραχνή φωνή του -που τόσο αγαπήθηκε-, ήταν και αυτός εκεί...



Αμνηστική σφραγίδα του Prinzenregenten Theater του Μονάχου πάνω σε ανατύπωση παλιού καρτποστάλ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ στις Ελληνικές Φιλοτελικές Εκθέσεις

Από το Νομικό Καρδούλη

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Α' ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΡΤΩΝ ΜΑΞΙΜΟΥΜ "ΜΑΞΕΛΛΑΣ '88"

Αθήνα, 4-11 Νοεμβρίου 1988

Διοργανώθηκε από την Ένωση Ελλήνων Συλλεκτών Καρτών Μάξιμουμ με τη συνεργασία του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Αθηναίων και τη συμπαράσταση του ΕΛΤΑ.

Φιλοξενήθηκε στο Πνευματικό Κέντρο της οδού Ακαδημίας 50, από 4 έως 11 Νοεμβρίου 1988 και είχε συναγωνιστικό χαρακτήρα.

Στις 4, 5, 8 και 11 Νοεμβρίου στο προσωρινό Ταχυδρομικό Γραφείο του Πνευματικού Κέντρου χρησιμοποιήθηκαν ειδικές αναμνη-

φορία 3200 εικονογραφημένους έγχρωμους αναμνηστικούς φακέλους, 200 σελτ τριών εγχρωμών βινιετών και 200 σελτ τριών Καρτών Μάξιμουμ. Κάθε πλήρης σειρά αναμνηστικών στοίχιζε 1925 δραχμές.

Στον εκθεσιακό χώρο λειτουργήσε μηχανή αυτόματης παραγωγής γραμματοσήμου τύπου FRAMA, αφιερωμένου στη έκθεση.



Οι βραβεύσεις που δόθηκαν είναι οι εξής:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΚΤΟΣ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΜΟΥ:

Τιμητικά Βραβεία
Στράτομ Νία, Βασιλικές οικογένειες της Ευρώπης

Κοτοπούλη Μαργαρίτα, Μνημεία και τοπία της Ευρώπης πριν από το 1940

Ε.Ε.Σ.Κ.Μ, Κάρτες Μάξιμουμ 1980-88

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

- Επίχρυσα μετάλλια με ειδικό δώρο Χαλκιαδάκης Αντ., Αρχαία Ελληνική Τέχνη Λεούσης Παντελής, Εν αρχή ην ο Λόγος
- Μεγάλα αργυρά μετάλλια και ειδικό δώρο Καράτσαλης Γιώργος, Τύποι αεροπλάνων και αεροπορικές εταιρίες

Μπεργιοπούλου Δέσποινα, Τοπία και μνημεία της Ελλάδας

- Αργυρά μετάλλια και ειδικό δώρο Λαλεχός Νίκος, Τοπία και μνημεία της Γαλλίας

Φλουρής Νίκος, Ελλάδα, η χώρα μου
Μήττος Βύρων, Η Χριστιανική τέχνη στα Βαλκάνια



στικές σφραγίδες, διαφορετικές για κάθε ημέρα, με τα ακόλουθα θέματα:

- Εγκαίνια
- Κλασικός Αθλητισμός
- Ολυμπιάδες στην Ελλάδα
- Χρυσή Ολυμπιάδα 1986

Η Οργανωτική Επιτροπή έθεσε σε κυκλο-



Αρτεμιάδης Αρ., *Τα πουλιά της Ευρώπης*
 Αυγερινός Θ., *Η ζωή και το έργο του Λένιν*
 Βατικιώτου Φωτ., *Το παιδί στη ζωγραφική*
 Θεοδωρέλλου Άννα, *Η γυναίκα στη ζωή*
 Χονδρογιάννης Σπ., *Η Παναγία και το θείο*
Βρέφος στην τέχνη

- Επάργυρα μετάλλια

Neutjens Jos, *Αρχαία ελληνική τέχνη*
 Γρυπάρης Μιχ., *Ελληνικά νησιά*
 Πριοβολος Νικος, *Χλωρίδα* (και συγχαρη-
 τήρια της Ελλανοδικού Επιτροπής).

-Χάλκινα μετάλλια

Riquet Andrè, *Τουριστική Ελλάδα*
 Ανδρουλιδάκης Ανδ., *Ο Ρούμπενς και το*
έργο του

Βερβενιώτης Ιωάν., *Πουλιά της Ευρώπης*
 Βερβερίδης Χρήστος, *Μεταφορικά μέσα*
 Γεωργίτσος Παν., *Ολυμπιακοί αγώνες*
 Χατζηανδρέου Δημ., *Ελληνική γλυπτική*
 Βαζιργιαντζίκης Γ., *Εικόνες στη ζωή και*
την τέχνη

- Διπλώματα συμμετοχής

Σκληρός Γ., *Ματιές στα σπορ*
 Φραγκιάς Αλ., *Το γυμνό στη ζωή και την*
τέχνη

Βαλτινός Αλκ., *Με τη δύναμη του ανέμου*
 Καρατάσσης Γιώργος, *Αρχαίος ελληνικός*
πολιτισμός

ΤΑΞΗ ΝΕΟΤΗΤΑΣ

Χάλκινα μετάλλια

Μήττου Έφη, *Πεταλούδες και έντομα*
 Μήττου Παναγιώτης, *Στάδια και αθλήματα*
από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα
 Καρατάσση Δανάη, *Θρησκευτικά*
 Λεκατσάς Αλέξανδρος, *Ο φυσικός κόσμος*
 Λεκατσάς Αριστοτέλης, *Αθλήματα*
 Καρατάσση Αίγλη, *Ματιές στα σπορ*

Ε' ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟΥ

Ηλιούπολη, 19-27 Νοεμβρίου 1988

Την πρωτοβουλία διοργάνωσης της παραπάνω έκθεσης είχε η Ένωση Φιλοτελιστών Ηλιούπολης. Πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα του Δήμου Ηλιούπολης και της Ελληνικής Φιλοτελικής Ομοσπονδίας και είχε την συμπαράσταση του ΕΛΤΑ.

Στεγάστηκε από 19 έως 27 Νοεμβρίου 1988 στο Πνευματικό Κέντρο του παραπάνω Δήμου και είχε συναγωνιστικό χαρακτήρα.

Την ημέρα των εγκαινίων στο προσωρινό Ταχυδρομικό Γραφείο του εκθεσιακού χώρου χρησιμοποιήθηκε ειδική αναμνηστική σφραγίδα.

Την Οργανωτική Επιτροπή απετέλεσαν οι Κλέων Διονυσάτος Πρόεδρος, Αργύρης Βουρνάς Αντιπρόεδρος, Γεώργιος Καρατάσσης Γεν. Γραμματέας, Χρήστος Ζαχαριάδης Ειδ. Γραμματέας, Γεώργιος Μπακαλούμης Ταμίας και Αθανασία Διονυσάτου, Δανάη Καρατάσση, Κίμων Δρακόπουλος Μέλη.

Τέθηκαν σε κυκλοφορία εικονογραφημένοι φάκελοι δύο διαφορετικών τύπων: 250 του ενός και 200 του άλλου.

Κυκλοφόρησαν επίσης 250 φυλλαράκια (το φεγιά της 3ης Θεματικής Έκθεσης με μαύρη επισήμανση) προς 150 δραχμές έκαστο και 150 διαφορετικά (το φεγιά της 3ης Θεματικής Έκθεσης με κόκκινη επισήμανση) προς 200 δραχμές έκαστο.

Έλαβαν μέρος 26 εκθέτες στην κατηγορία συναγωνισμού, 4 στην εκτός συναγωνισμού και ένας στην Τιμητική Κατηγορία. Το σύνολο των εκθεμάτων αναρτήθηκε σε 106 πλαίσια.

Την Ελλανόδικο Επιτροπή απετέλεσαν οι Μάνος Αναγνώστου, Βασίλειος Αραπογιάννης, Ιάκωβος Βαγιάκης και Αντώνης Βιρβίλης. Δόκιμο μέλος ήταν ο Γεώργιος Καρατάσσης.

ΤΟΠΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟΥ Χίος, 23-30 Δεκεμβρίου 1988

Οργανώθηκε από την Φιλοτελική Εταιρεία Χίου και στεγάστηκε στο Ομήρειο Πνευματικό Κέντρο από 23 έως 30 Δεκεμβρίου 1988. Στην έκθεση, η οποία δεν είχε συναγωνιστικό χαρακτήρα, έλαβαν μέρος 6 εκθέτες με θεματικές συλλογές.

Στα πλαίσια της Έκθεσης, το απόγευμα της Τετάρτης 28/12/1988, στα γραφεία της Περιηγητικής Λέσχης Χίου πραγματοποιήθηκε δημοπρασία φιλοτελικών ειδών.

ΕΚΘΕΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟΥ ΝΕΟΤΗΤΑΣ Παπάγος, 24 Μαρτίου – 2 Απριλίου 1989

Διοργανώθηκε από τον Σύλλογο "Οι Φιλο-





τελιστές των Αθηνών” με τη συνεργασία του Δήμου Παπάγου και τη συμπαράσταση της Ελληνικής Φιλοτελικής Ομοσπονδίας. Λειτουργήσε από 24 Μαρτίου έως 2 Απριλίου 1989 στο Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Παπάγου, όπου εκτέθηκαν συλλογές 20 φιλοτελιστών ηλικίας 11-21 ετών φιλοτελικών τάξεων Αεροφιλοτελισμού, Θεματικού Φιλοτελισμού και Μαξιμαφιλίας.

Η έκθεση δεν ήταν συναγωνιστική. Σε όλους τους εκθέτες δόθηκαν αναμνηστικές πλακέτες και διπλώματα συμμετοχής.

Η Οργανωτική Επιτροπή αποτελέστηκε από τους Πίτσα Λιάπη Πρόεδρο, Δανάη Καρατάση Αντιπρόεδρο, Αλέκο Ιατρίδη Οικονομικό Διαχειριστή και Μπαρμπαρέλα Σφήκα Μέλος, ενώ οι Γιώργος Καρατάσης και Νομικός Καρδούλης ήταν Φιλοτελικοί Σύμβουλοι.

Τέθηκαν σε κυκλοφορία 200 έγχρωμοι αναμνηστικοί φάκελοι που σφραγίστηκαν στις 24/03/1989 με το χρονολογικό σήμαντρο του Ταχυδρομικού Γραφείου Παπάγου (Α' ημέρα λειτουργίας της Έκθεσης) και διατέθηκαν προς 75 δραχμές έκαστος, καθώς και 200 σετ βινιετών (τρεις διπλές αντεστραμμένες διαφορετικών χρωματισμών) προς 150 δραχμές το σετ.

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
ΚΑΡΤΩΝ ΜΑΞΙΜΟΥΜ
ΚΑΙ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟΥ
“ΜΑΞΙΘΕΜΑ '89”**

Τρίκαλα, 7-14 Μαΐου 1989

Διοργανώθηκε από την Φιλοτελική Εταιρεία Τρικάλων υπό την αιγίδα της ΕΦΟ, την υλική και ηθική υποστήριξη των ΕΛΤΑ και την αρωγή του Δήμου Τρικκαίων. Στεγάστηκε στη Δημοτική Πινακοθήκη Τρικάλων από 7 έως 14 Μαΐου 1989.

Η έκθεση είχε συναγωνιστικό χαρακτήρα.

Η Ελλανόδικος Επιτροπή είχε τον Αλέκο Κοτοπούλη ως Πρόεδρο, και τους Αλκιβιάδη Καλογερά και Μιχάλη Τσιρώνη ως μέλη.

Την Οργανωτική Επιτροπή αποτέλεσαν οι: Νίκος Βασδέκης Επίτιμος Πρόεδρος, Ιωάννης Σαμαράς Πρόεδρος, Χρήστος Δράκος Αντιπρόεδρος και Οικονομικός Διαχειριστής, Νομικός Καρδούλης Γραμματέας και Δημόσιες Σχέσεις, Γιώργος Καρατάσης Υπεύθυνος Φιλοτελικού Τομέα, Γ. Λυγάτσικας, Ν. Χελιδονής, Στ. Κουγιούτας Μέλη, και Ευαγγελία Κατσένη Σύνδεσμος Δήμου Τρικάλων.

Από την “ΜΑΞΙΘΕΜΑ '89” τέθηκαν σε κυκλοφορία τα ακόλουθα αναμνηστικά:

α) Στις 7 και 14 Μαΐου από 150 χρωματιστούς αναμνηστικούς φακέλους με διαφορετική εικονογράφηση, με γραμματόσημο 30 δραχμών και με αποτύπωμα δύο ειδικές αναμνηστικές σφραγίδες. Διατέθηκαν προς 75 δραχμών ο καθένας.

β) 100 εικονογραφημένους φακέλους για κάθε ημέρα λειτουργίας της έκθεσης (7-14/5/89), με αποτύπωμα χρονολογικού σήμαντρο Κεντρικού Ταχυδρομείου Τρικάλων αντίστοιχης ημερομηνίας, αντί 50 δραχμών ο καθένας.

γ) 200 σετ βινιετών, σε τρεις χρωματισμούς, αντί 150 δραχμών έκαστος.

Στην ΜΑΞΙΘΕΜΑ '89 Έλαβαν μέρος 31 εκθέτες, στους οποίους απονεμήθηκαν τα ακόλουθα μετάλλια:

- Μεγάλο Αργυρό Μετάλλιο:

Μήττος Βύρων, *Η Χριστιανική Τέχνη στα Βαλκάνια* (Μ).

- Αργυρό Μετάλλιο:

Παπαδημητρίου Ανδρέας (με συγχαρητήρια), *Ιστορία και εξέλιξη της Γυναίκας* (Θ).

Κορδάτος Λεωνίδας, (με συγχαρητήρια) *Χειμερινά σπορ και Ολυμπιακοί Αγώνες* (Θ).

Δράκος Χρήστος, (με συγχαρητήρια) *Χριστιανισμός* (Θ).

Λινάρδος Πέτρος (Υπολογιζόμενης και της μέχρι τώρα προσφοράς), *Φιλοτελικά άρθρα με θέμα τη θάλασσα* (ΦΦ).

Αρτεμιάδης Αρεταίος, *Τα πουλιά της Ευρώπης* (Μ).

Βατικιώτου Φωτεινή, *Το παιδί στη ζωγραφική* (Μ).

Χονδρογιάννης Σπύρος, *Η Παναγία και το θείο Βρέφος* (Μ) .

Αυγερινός Θεόδωρος, *Η ζωή και το έργο του Λένιν* (Μ).

Φλουρής Νικόλαος, *Ελλάδα η χώρα μου* (Μ).

Λαλεχός Νικόλαος, *Τοπία και Μνημεία της Γαλλίας* (Μ).

Θεοδωρέλλου Άννα, *Η Γυναίκα μέσα στη ζωή* (Μ)

- Επάργυρο Μετάλλιο:

Σαμαράς Ιωάννης, (με συγχαρητήρια) *Μελέτη πουλιών* (Θ).

Σαμαράς Ιωάννης, *Ιστορία και εξέλιξη του ιστοφόρου* (Θ)

Πριόβολος Νικόλαος, (με συγχαρητήρια), *Χλωρίδα* (Μ).

Γρυπάρης Μιχ., *Ελληνικά Νησιά* (Μ).

Καρδούλης Νομικός (με συγχαρητήρια), *Αγώνες Βάδην Ταχυδρομικών Διανομέων* (ΦΦ).

- Χάλκινο Μετάλλιο:

Χελιδόνης Νικόλαος, *Ημέρα Γραμματοσήμου και Φιλοτελικές Εκθέσεις* (Θ)

Καρδούλης Νομικός, *Αγώνες Βάδην Ταχυδρομικών Υπαλλήλων* (Θ).

Κορδάτος Λεωνίδα, *Η εξέλιξη του ποδηλάτου* (Θ).

Παπαδημητρίου Ανδρέας, *Η εξέλιξη της ενδυμασίας* (Θ).

Βαλτινός Αλκιβιάδης, *Με την πνοή του ανέμου* (Μ).

ΤΑΞΗ ΝΕΟΤΗΤΑΣ

- Αργυρό Μετάλλιο:

Κακαδιάρη Άννα (με ένα άλμπουμ ΕΛΤΑ εκδόσεων 1987), *Άγγελοι και μηνύματα* (Θ).

- Επάργυρο Μετάλλιο:

Ζαχαριάδη Ισμήνη-Γεωργία (με ένα άλμπουμ ΕΛΤΑ εκδόσεων 1987), *Μια φορά και έναν καιρό*.

Ζαχαριάδης Όμηρος, *Παίζουμε και ζωγραφίζουμε* (Θ).

Σφήκα Μπαρμπαρέλα, *Ελληνική Μυθολογία και Αρχαία Τέχνη* (Θ).

Τριαντάφυλλος Αλέξης, *Αθλητισμός* (Θ).

Τριαντάφυλλος Γεώρ., με άλμπουμ αναμνηστικών φακέλων, *Οι προσωπικότητες* (Θ).

Μήττου Έφη, *Πεταλούδες και Έντομα* (Μ).

- Χάλκινο Μετάλλιο:

Μήττος Παναγιώτης, *Αθλητισμός* (Μ).

- Δίπλωμα Συμμετοχής:

Γεωργιάδης Ιωάννης, *Ολυμπιακό πανόραμα* (Θ).

Από την Οργανωτική Επιτροπή της Έκθε-



σης απονεμήθηκαν:

1. Στα μέλη της Ελλανοδικής Επιτροπής επίχρυσο ειδικό μετάλλιο για την άσογη διεκπεραίωση του δύσκολου έργου τους.

2. Στους εκτός Συναγωνισμού εκθέτες επίχρυσο αναμνηστικό μετάλλιο. Στους δύο εκθέτες της Τάξης Νεότητας Αίγλη Καρατάσαλη και Γιώργο Δράκο τα ανωτέρω μετάλλια συνοδεύονταν με άλμπουμ του ΕΛΤΑ εκδόσεων 1987. Επίσης το μετάλλιο του εκθέτη Θόδωρου Έξαρχου συνοδεύτηκε με το βιβλίο "ΜΑΓΝΗΣΙΑ", δώρο της Φ.Ε. Βόλου.

3. Στην Ένωση Ελλήνων Συλλεκτών Καρτών Μάξιμουμ επίχρυσο μετάλλιο με το έπαθλο της Ε.Φ.Ο., για την ενεργή συμμετοχή της στις διαδικασίες διοργάνωσης της "ΜΑΞΙΘΕΜΑ 89".

4. Στους Δήμο Τρικαίων, Οργανισμό Ελληνικών Ταχυδρομείων, Ελληνική Φιλοτελική Ομοσπονδία, Ειδικό Σύμβουλο Φιλοτελισμού Μωϋσή Κωνσταντίνη, Διευθυντή Φιλοτελισμού Στέργιο Χαλκιαδάκη και καλλιτέχνη Βασιλική Κωνσταντινέα, επίχρυσο αναμνηστικό μετάλλιο για την εν γένει συμπαράσταση τους προς την "ΜΑΞΙΘΕΜΑ 89".

Στους Νομικό Καρδούλη και Γιώργο Καρατάσαλη απονεμήθηκε από τη Φιλοτελική Εταιρεία Τρικάλων ειδική αναμνηστική πλακέτα για την ιδιαίτερη προσφορά τους στη διοργάνωση της "ΜΑΞΙΘΕΜΑ 89" και στον Ελληνικό Φιλοτελισμό γενικότερα.

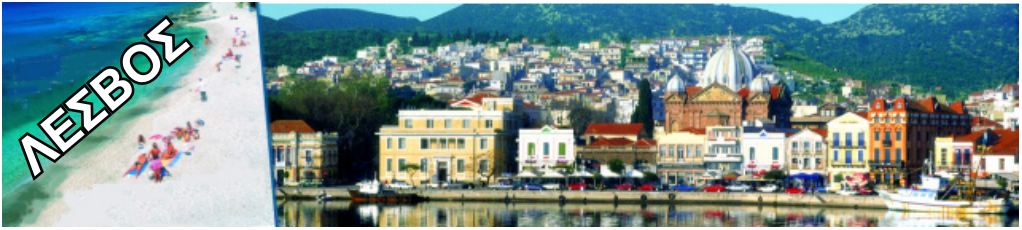
ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟΥ

Κέρκυρα, 12014 Ιουνίου 1989

Η έκθεση αποτέλεσε πρωτοβουλία του μαθητικού τμήματος της Φιλοτελικής Εταιρείας Κέρκυρας και πραγματοποιήθηκε με τη βοήθεια της.

Το μόνο γνωστό στοιχείο αυτής της εκδήλωσης είναι η κυκλοφορία αριθμημένων αναμνηστικών φακέλων που σφραγίστηκαν την Ά ημέρα της έκθεσης με το χρονολογικό σήμαντρο του Κεντρικού Ταχυδρομείου Κερκύρας (12/05/1989)

(Συνεχίζεται)



του Παντελή Λεούση

Πάντα έκρυβα έναν ιδιαίτερο θαυμασμό για το νησί της Λέσβου. Θαυμασμός που δεν σχετιζόταν με τις –αναμφισβήτητες– ομορφιές της (καθώς δεν είχα ποτέ την τύχη να βρεθώ εκεί για να τις χαρώ), ούτε με το πλωμαρικό ούζο (που το θεωρώ το καλύτερο και το ...χαίρομαι), ούτε με τα άλλα γνωστής αξίας προϊόντα της. Η Λέσβος με είχε εντυπωσιάσει από τα σπουδαστικά χρόνια για τον αρχαίο πολιτισμό της, ιδιαίτερα στην ποίηση και τη μουσική, αφού η τελευταία ήταν και το αντικείμενο των σπουδών μου. Σαπφώ, Αλκαίος, Τέρπανδρος... Οι προσωπικότητες της μουσικής και της λυρικής ποίησης που ανέδειξε το ευλογημένο αυτό νησί είναι περισσότερες σε αριθμό και σπουδαιότερες σε αξία από οποιαδήποτε άλλη περιοχή της Ελλάδας. Χρωστούσα λοιπόν ένα θεματικό άρθρο αφιερωμένο στη Λέσβο, στην φίλη ιστορική Φιλοτελική Εταιρεία Λέσβου και στα μέλη της.

Η Λέσβος, το τρίτο σε έκταση νησί της Ελλάδας μετά την Κρήτη και την Εύβοια, είναι ένας από τους ωραιότερους και ιστορικά σπουδαιότερους τόπους της χώρας μας. Κατάφυτη σε μεγάλο μέρος από πεύκα, βελανιδιές, καστανιές κ.ά., είναι το πιο δασοσκεπές από τα νησιά του Αιγαίου Πελάγους. Ταυτόχρονα διαθέτει μεγάλους ελαιώνες, κυρίως στο ανατολικό τμήμα της, που παράγουν το γνωστής ποιότητας Μυτιληνικό λάδι, το οποίο και αποτελεί τη βάση της οικονομίας του νησιού. Το κρασί, η δενδροκαλλιέργεια, η κτηνοτροφία (κυρίως εκτροφή προβάτων) και η αλιεία συμπληρώνουν τις κύριες δραστηριότητες των κατοίκων.

Ειδικά η αλιεία είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένη. Καθώς βρίσκεται στο κέντρο της περιοχής ιοχθυομετανάστευσης από τον Εύξεινο πόντο, η Λέσβος αποτελεί ένα από τα κυριότερα αλιευτικά κέντρα της Ελλάδας.

Ανεπτυγμένες είναι επίσης όλες οι βιομηχανικές και βιοτεχνικές δραστηριότητες

που σχετίζονται με την κονσερβοποίηση και τυποποίηση των προϊόντων του νησιού. Η ελαιουργία, η σαπωνοποιία, η πυρηνουργία, η κονσερβοποίηση και συσκευασία αλιπάστων (περίφημες οι σαρδέλες Καλλονής) και η οινόποιία, είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένες. Ειδικά στην παραγωγή ούζου, η φήμη της Μυτιλήνης έχει από καιρό περάσει τα ελληνικά σύνορα. Έχει μάλιστα λάβει προστασία ονομασίας προέλευσης του προϊόντος από την

Ευρωπαϊκή Ένωση.

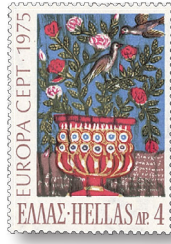
Με τόσες ομορφιές και προικισμένη φύση, είναι φυσικό η Λέσβος να προσελκύει κάθε χρόνο μεγάλο αριθμό τουριστών, Ελλήνων και ξένων, δίνοντας επαγγελματική διέξοδο σε μεγάλο αριθμό κατοίκων. Οι επισκέπτες του νησιού μπορούν να θαυμάσουν τα όμορφα νεοκλασικά κτήρια της πρωτεύουσας Μυτιλήνης, το αρχαιολογικό και βυζαντινό μουσείο, το μουσείο του λαϊκού ζωγράφου Θεόφιλου, μουσείο μοντέρνας τέχνης κ.ά. Υπάρχουν επίσης αρχαιοελληνικά, ρωμαϊκά και βυζαντινά



Η Λέσβος στηρίζει σε μεγάλο βαθμό την οικονομία της στον τουρισμό, την αλιεία και τη γεωργία



Δύο απόψεις της Μυτιλήνης από τη θάλασσα.
Η δεξιά, από ζωγραφιά του Θεόφιλου



Ο Θεόφιλος, αν και δεν ήταν Λέσβιος, συνέδεσε το όνομά του και το έργο του με το νησί

ερείπια και πλήθος βυζαντινών εκκλησιών και μοναστηριών, καθώς και το περίφημο -μοναδικό στην Ελλάδα- απολιθωμένο δάσος.

Τέλος, οι θερμές πηγές σε διάφορα σημεία του νησιού, αποτελούν σημαντικούς πόλους έλξης για τους επισκεπτόμενους.

Προϊστορικά ευρήματα μαρτυρούν την ανθρώπινη παρουσία στο νησί 3000 χρόνια π.Χ. Κατά την παράδοση, πρώτοι οι Αργείοι κατοίκησαν την Λέσβο. Κατόπιν ήρθαν νέοι κάτοικοι από την Αχαιΐα, με αρχηγό τον Μακαρέα, που επεκτάθηκαν σε γειτονικά νησιά (Μακάρων νήσοι). Λίγο αργότερα ήρθε ο Λέσβος, εγγονός του Αιόλου, μαζί με άλλους αποίκους, παντρεύτηκε την κόρη του Μακαρέα Μήθυμνα και έδωσε στο νησί το όνομά του και στις πόλεις τα ονόματα των θυγατέρων του Μακαρέα, Μυτιλήνη και Μήθυμνα. Αυτό αποτελεί μια ένδειξη για τη συγγένεια των κατοίκων της Λέσβου με τους Θεσσαλούς, και γενικότερα με τους Αιολείς. Αλλά και η διάλεκτος της Λέσβου παρουσιάζει μεγάλη ομοιότητα με τη θεσσαλική και τη βοιωτική κατά τους ιστορικούς χρόνους, γεγονός που ενισχύει την υπόθεση για αυτή τη συγγένεια.

Με την εγκατάσταση των Αιολών στο νησί, που σύμφωνα με τους ιστορικούς έγινε τον 10 αιώνα π.Χ., άρχισε η ανάπτυξη της λεσβιακής γλώσσας όσο και, γενικότερα, του θαυμάσιου λεσβιακού πολιτισμού. Παράλληλα, αναπτύχθηκε η ναυτιλία και δημιουργήθηκαν πολλές αποικίες, κυρίως στα παράλια της Μικράς Ασίας, σε σημείο που έμειναν αυτά γνωστά ως "Ακτή των Μυτιληναίων". Στην Τροία οικοδόμησαν το Αχιλλείο προς τιμήν του ήρωα

Αχιλλέα και, λίγο βορειότερα, το Σίγειο.

Η θαλασινή κυριαρχία των Λεσβίων τους έφερε σε συχνές συγκρούσεις με τους Αθηναίους.

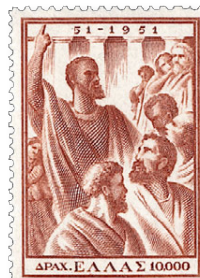
Έκτοτε, και επί αιώνες, η Λέσβος αλλάζει ηγεμόνες: Πέρσες, Μακεδόνες, Αθηναίοι, Σπαρτιάτες, Πόντιοι, μέχρι το 80 π.Χ. περίπου, που η Λέσβος εντάσσεται στη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, ύστερα από σθεναρή αντίσταση των κατοίκων της. Οι Ρωμαίοι του Πομπήιου κατεδάφισαν την ακρόπολη της Μυτιλήνης και τιμώρησαν αυστηρά τους κατοίκους για την αντίστασή τους.

Η πώση της πόλης θεωρήθηκε από τους Ρωμαίους σπουδαίο γεγονός. Ο **Κικέρων** έγραψε και απήγγειλε από τον όροφο της ρωμαϊκής συγκλήτου το *Εγκώμιο στη Μυτιλήνη*, χαρακτηρίζοντάς την ως "μία υπέροχη πόλη έξοχα οικοδομημένη, δίπλα στο φυσικό της περιβάλλον, την τοποθεσία της, τις προσόψεις των κτηρίων και τους εύφορους αγρούς της". Εγκώμιο που θα μπορούσε να λεχθεί για την Μυτιλήνη ακόμα και σήμερα...

Ο Πομπήιος επισκέφτηκε τη Μυτιλήνη το 62. Οι κάτοικοι για να τον τιμήσουν οργάνωσαν υπέροχους αγώνες που εξυμνούσαν τις πολεμικές του επιτυχίες. Μετά από αυτό, αλλά κυρίως για να ευχαριστήσει τον φίλο του και σύμβουλο,

τον ιστορικό Θεοφάνη τον Μυτιληναίο (του είχαν ήδη δοθεί δικαιώματα Ρωμαίου πολίτη), ο Πομπήιος έδωσε στην πόλη μία κάπια μορφή αυτονομίας, καθώς και άλλα προνόμια (η οποία καταργήθηκε το 70 μ.Χ. από τον αυτοκράτορα Βεσπασιανό και αποκαταστάθηκε από τον Αδριανό).

Όπως συνέβη και με τους βυζαντινούς, τα ρω-



Ο Κικέρων έγραψε ένα ιδιαίτερα κολακευτικό Εγκώμιο στη Μυτιλήνη. Ο Απόστολος Παύλος δίδαξε το Χριστιανισμό στο νησί το 62 μ.Χ.

μαϊκά χρόνια η Λέσβος χρησίμευσε ως τόπος εξορίας ανεπιθύμητων ρωμαϊκών προσωπικοτήτων.

Το 52 μ.Χ., επί Τιβέριου Κλαυδίου, επισκέφτηκε τη Λέσβο ο **Απόστολος Παύλος** και γνώρισε τον χριστιανισμό στους κατοίκους της.

Μέχρι το 961 μ.Χ. που γίνεται η ανάκτηση της Νήσου από τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία, η Λέσβος δεινοπαθεί από την άνοδο του Ισλάμ και τις εκστρατείες των Αράβων. Με την παρακμή του Βυζαντίου, δέχεται επιθέσεις από Τούρκους, Ενετούς και Σαρακηνούς, Καταλωνώνους πειρατές, Φράγκους, Σλαύους. Το 1355 το Βυζάντιο παραχωρεί τη Λέσβο στους Γατελουζούς, μια Γενοβέζικη οικογένεια. Οι Γκατελουζοί την διοικούν αποτελεσματικά για ένα αιώνα. Τότε χτίζεται και το κάστρο της Μυτιλήνης που σώζεται μέχρι σήμερα.

Το 1401 ένας μεγάλος σεισμός κατέστρεψε τη Μυτιλήνη. Εξαιτίας του πέθανε καταπλακωμένος από τα ερείπια του παλατιού του ο γαμπρός του αυτοκράτορα Ιωάννη Παλαιολόγου και κυρίαρχος του νησιού Φραντζέσκο Γκατελουζί.

Η ιστορία της Λέσβου συνεχίστηκε με αλλεπάλληλες αλλαγές εξουσίας μεταξύ Βυζαντινών, Γενουατών και Φράγκων, μέχρι που το 1462 ο Μωάμεθ Β' την πολιόρκησε και την κατέλαβε.

Η Λέσβος έμεινε υπό τουρκική κατοχή έως το 1912. Όλα αυτά τα χρόνια δέχτηκε πολλές επιδρομές Ενετών, Γάλλων, Ιωαννιτών Ιπποτών της Ρόδου και Σαρακηνών. Ερημώθηκαν χωριά (Κυδώνα, Πολύγειρος), υπέστη εξισλαμισμούς, λεηλασίες από τους συμμάχους των Ρώσων Ψαριανούς, έκανε επαναστατικές απόπειρες, Λέσβιοι μνηθήκαν στη Φιλική Εταιρεία και έγιναν επιφανή στελέχη της (όπως ο **Βενιαμίν ο Λέσβιος**, ο ιεροδιάκονος Νεόφυτος, ο Γιαννούκος, οι Μπερ-



Ναύαρχος Κουντουριώτης, απελευθερωτής της Λέσβου το 1912. Δεξιά, τούρκικο γραμματόσημο που επισημάνθηκε αμέσως μετά την απελευθέρωση



νουμήδες κ.ά.). Ειδικά για τον Βενιαμίν (Πλωμάρι 1759 – Ναύπλιο 1824) αξίζει να αναφερθεί ότι ήταν φυσικός, μαθηματικός και αστρονόμος, ένας από τους κύριους εκπροσώπους του ελληνικού Διαφωτισμού. Ανεδείχθη σε διδάσκαλο του Γένους και η συμβολή του στον ξεσηκωμό των Ελλήνων υπήρξε μεγάλη.

Όταν ξέσπασε η Ελληνική Επανάσταση, και καθ' όλη τη διάρκεια της, το νησί ήταν τόπος συγκέντρωσης τουρκικών στρατευμάτων, ορμητήριο και καταφύγιο του τουρκικού στόλου, εξαιτίας της θέσης της, ενώ στα ύδατά της έγιναν πολλές ναυμαχίες, όπως αυτές της Ερεσού και της Μυτιλήνης. Τελικά ο **Ναύαρχος Κουντουριώτης** με τον ελληνικό στόλο απελευθέρωσε τη Λέσβο στις **7 Δεκεμβρίου 1912**.

Αυτό όμως που κύρια χαρακτηρίζει τη Λέσβο τα αρχαία χρόνια ήταν η μεγάλη πνευματική και καλλιτεχνική άνθηση, ως φυσικό επακόλουθο της μεγάλης οικονομικής ευμάρειας. Άνθηση, το μέγεθος της οποίας σπάνια συναντάται στην υπόλοιπη Ελλάδα. Τόση ήταν η σημασία που απέδιδαν οι Λέσβιοι στη μόρφωση και στη μουσική παιδεία, ώστε όταν τον 7ο αι. π.Χ. καταλύθηκε η τυραννία και αντικαταστάθηκε από ολιγαρχικά πολιτεύματα, η Μυτιλήνη επιβλήθηκε στις άλλες πόλεις και τιμώρησε τους ηττημένους απαγορεύοντάς τους την εκπαίδευση των παιδιών τους ("γράμματα μη μανθάνειν τους παίδας αυτών, μηδέ μουσικήν διδάσκεσθαι· πασών κολάσεων ηγησάμενοι βαρυτάτην είναι τούτων εν αμαθεία και αμουσία καταβιώναι" (Αιλιανός, Ζ, 25).

Το φαινόμενο της μεγάλης πνευματικής ανάπτυξης συναντάται από τον 7ο αι. π.Χ., με την ανάδειξη προσωπικοτήτων της μουσικής του μεγέθους των Τέρπανδρου του Αντισσαί-



ΜΥΤΙΑΗΝΗ 8-11-82

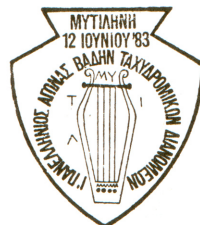
Βενιαμίν ο Λέσβιος, ο δάσκαλος του Γένους και Φιλικός που εργάστηκε με πάθος για την προετοιμασία της Επανάστασης



Το κάστρο της Μυτιλήνης χτίστηκε την εποχή των Παλαιολόγων από τους Γενοβέζους



Σαπφώ, ο “Θυλικός Όμηρος” των αρχαίων Ελλήνων, ένα από τα λαμπρότερα πρόσωπα της ιστορίας του λεσβιακού πολιτισμού



Όχι τυχαία, η αρχαϊκή λύρα είναι ένα από τα σύμβολα του νησιού, αφού η τέχνη της μουσικής, της ποίησης και του λόγου καλλιεργήθηκαν ιδιαίτερα στη Λέσβο

ου, Αρίωνα του Μηθυμναίου, της Σαπφούς, του Κοϊτίωνα του Μυτιληναίου. Στη λυρική ποίηση η Λέσβος εκπροσωπήθηκε άριστα από τη Σαπφώ (που αποκλήθηκε “θηλυκός Όμηρος”) και τον Αλκαίο, και στην επική από τους Λέσχη τον Πυρραίο και Τέλεσι τον Μηθυμναίο. Το ακριτικό νησί ανέδειξε επίσης ιστορικούς (Ελλάνικος ο Μυτιληναίος, Μυρσίλος ο Μηθυμναίος, Ερμείας ο Μηθυμναίος και Χάρης ο Μυτιληναίος), ρήτορες (Αισχίνης, Ποτάμων και Λεσβώναξ), φιλοσόφους (Θεόφραστος ο Ερέσιος -μαθητής του Αριστοτέλη- και Κράππιπος ο Μυτιληναίος), καθώς και έναν από τους επτά Σοφούς της αρχαιότητας, τον Αισυμνήτη Πιπτακό.

Αξιοσημείωτο ήταν και το πέρασμα του Αριστοτέλη από τη Μυτιλήνη. Μετά το θάνατο του Πλάτωνα το 347 π.Χ., ο Σταγειρίτης φιλόσοφος πήγε στην παραθαλάσσια πόλη Άσσος της Μ. Ασίας (σήμερα Behramkale), 10 χλμ. από τη Λέσβο, όπου ίδρυσε φιλοσοφική σχολή. Από εκεί πέρασε στη Μυτιλήνη, στην οποία έζησε δύο ή τρία χρόνια. Οι περισσότεροι ιστορικοί συμφωνούν ότι αυτή την περίοδο άρχισε τις εντατικές μελέτες του στη ζωολογία, τις οποίες περιγράφει στα βιβλία του *Ιστορία των ζώων*, *Μέρη των ζώων*, *Γενεές των ζώων* και άλλα. Σε αυτά τα βιβλία ο Αριστοτέλης περιγράφει πολλά ψάρια, πουλιά, έντομα και ζώα της ξηράς που συνάντη-

σε στην πλούσια πανίδα της Λέσβου, καθώς και τοποθεσίες του νησιού.

Ένα από τα επιφανέστερα παιδιά της Λέσβου είναι και ο νομπελίστας ποιητής μας, ο Οδυσσέας Ελύτης, ο ποιητής του *Άξιον Εστί*, του *Ήλιος ο πρώτος*, των *Προσανατολισμών*... Από πατέρα Λέσβιο, γεννήθηκε στην Κρήτη λόγω μετοίκησης της οικογένειας. Ο τόπος καταγωγής του τον τίμησε δίνοντας το όνομά του στο αεροδρόμιο της Μυτιλήνης.

Άλλος συνεχιστής της μακραίωνης πολιτιστικής παράδοσης του νησιού είναι ο συγγραφέας της *Ζωής εν τάφω*, της *Δασκάλας με τα χρυσά μάτια*, της “*Παναγία η Γοργόνα*”, ο λαμπρός πεζογράφος Στρατής Μυριβήλης, αλλά και οι σπουδαίοι λογοτέχνες μας Ηλίας Βενέζης, Γιώργος Βαλέτας, Στρατής Δούκας, Αργύρης Εφταλιώτης, Ασημάκης Πανσέληνος, καθώς και ο ζωγράφος και γλύπτης της “Σχολής του Μονάχου” Γεώργιος Ιακωβίδης, ο οποίος γεννήθηκε στο χωριό Χύδηρα, όπου και φιλοξενείται το μοναδικό ελληνικό Ψηφιακό Μουσείο που φέρει το όνομά του και προβάλλει τη ζωή και το έργο του μεγάλου Λέσβιου καλλιτέχνη.

Ο Φώτης Κόντογλου, ο αιογράφος και λογοτέχνης, αν και γεννήθηκε στην απέναντι ακτή της Μικράς Ασίας (Κυδωνιές), μετά την καταστροφή του '22 πέρασε μαζί με 24.000 άλλους πρόσφυ-



Ένα σημαντικό μέρος του έργου του Αριστοτέλη γράφτηκε στη Λέσβο.

Ο Ελύτης τιμήθηκε από του Λεσβίους: Το αεροδρόμιο της Μυτιλήνης φέρει το όνομά του. Ο Μποντλέρ, με το ποίημα *Λέσβος* στα “*Άνθη του κακού*”, άφησε το όνομά του νησιού ανεξίτηλα γραμμένο στην ιστορία της δυτικοευρωπαϊκής λογοτεχνίας



Αναγνωστήριο στη Αγιάσο. Πανελλήνια και Διεθνή επιστημονικά Συνέδρια... Δείγματα της πολιτισμικής συνέχειας της Λέσβου



Ο Φώτης Κόντογλου έζησε ως πρόσφυγας του 1922 την θερμή φιλοξενία των Μυτιληναίων.



Η Λέσβος ανήκει στις Νέες Χώρες (1912) και υπάγεται στο Πατριαρχείο Κωνσταντινούπολης

γες στη Λέσβο, όπου και έζησε για ένα διάστημα, κλείνοντας για πάντα στην καρδιά του το φιλόξενο νησί (ανάλογη περίπτωση ήταν και αυτή του Η. Βενέζη, που ήταν από Λέσβια μητέρα).

Αξίζει ακόμα να αναφέρουμε τον μαικήνα εκδότη και τεχνοκριτικό του Παρισίου Στρατή Ελευθεριάδη (Theriade), ο οποίος δεν ξέχασε ποτέ την ιδιαίτερη πατρίδα του. Χάρισε στη Λέσβο μοναδικούς πίνακες των Πικασό, Σαγκαλ, Μιρό, Λεζέ, Βιγιόν κ.ά., που στεγάζονται στο μουσείο που φέρει το όνομα του και βρίσκεται στη Βάρια της Μυτιλήνης. Στον Ελευθεριάδη οφείλεται και η διάσωση μεγάλου αριθμού έργων του Θεόφιλου, αλλά και η ύπαρξη του Μουσείου Θεόφιλου.

Όμως, πώς να τελειώσει κανείς την αναφορά του στη Λέσβο, χωρίς να θυμηθεί τον μεγάλο Γάλλο παρανασιστή και “καταραμένο” ποιητή Μπωντλέρ (Charles Baudelaire), που στην –σπουδαιότερη, ίσως- ποιητική συλλογή του *Τα άνθη του κακού*, περιέλαβε το υπέροχο δεκαπεντάστροφο ποίημα *Λέσβος*, του οποίου παραθέτουμε την Α' στροφή:

Mère des jeux latins et des voluptés grecques,/ Lesbos, où les baisers, languissants ou joyeux,/ Chauds comme les soleils, frais comme les pastèques,/ Font l'ornement des nuits et des jours glorieux,/ Mère des jeux latins



Γεώργιος Ιακωβίδης, κορυφαίος Έλληνας Λέσβιος ζωγράφος

et des voluptés grecques [...]).

Σε πρόχειρη μετάφραση:

Μητέρα παίγνιων Λατίνων και ηδονικών Ελλήνων,/ Λέσβος, όπου τα άτονα ή ζωηρά φιλιά,/ Ζεστά σαν τους ήλιους, δροσερά σαν τα καρπούζια,/ Δημιουργούν το διάκοσμο τής νύχτας, των ημερών των ένδοξων,/ Μητέρα παίγνιων Λατίνων και ηδονικών Ελλήνων [...]).

Ενδιαφέρον ίσως έχει και η “σαπφική” ποιήτρια Ρενέ Βιβιάν (Renée Vivien). Με τις πλούσιες αναφορές της στο νησί της Σαπφούς, πρόσθεσε και αυτή στη διάδοση του ονόματος της Λέσβου στους πολυπληθείς αναγνώστες της.

Η Λέσβος λοιπόν, τηςποίησης και της μουσικής, της Σαπφούς και του Αλκαίου, της λύρας της επτάχορδης του Τέρπανδρου, της “κιθάρας” και της “μαγάδεως”, της ιστορίας, της φιλοσοφίας και της ομορφιάς...

Έχει τόσα να πει κανείς και να γράψει γι' αυτό το υπέροχο νησί, που μόνο ο χώρος και ο χρόνος είναι ικανοί να τον σταματήσουν...

Πηγές:

- Διάφορες εγκυκλοπαίδειες
- Ιστιακοί τόποι



ΜΥΤΙΛΗΝΗ 15-11-82



Στον ελληνικό φιλοτελισμό η Λέσβος πρωτοστάτησε, με την ανάδειξη λαμπρών φιλοτελιστών, με την οργάνωση εκθέσεων, με το περιοδικό *Φιλοτελική Λέσβος*...

Αχ! Αυτό το πλάνο...

Πλάνο εκθέματος που παρουσιάστηκε στη Διεθνή έκθεση "Salon du timbre et de l'écrit" το 2008 και βραβεύτηκε με Μεγάλο Επίχρυσο μετάλλιο.

Ο Απόστολος Παύλος – έφερε το Χριστό στους λαούς

1. Αυτή είναι η ιστορία ενός ανθρώπου, το όραμα του οποίου ήταν να αλλάξει τον κόσμο μέσω του Χριστιανισμού.

Το όνομά του ήταν Σαούλ...

- α) ...μεγάλωσε σε μία εβραϊκή οικογένεια.
- β) ...σημαδεύτηκε από τη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία
- γ) ...επηρεάστηκε από τον ελληνιστικό τρόπο ζωής.

2. Ο Σαούλ θέλει να μάθει οτιδήποτε γύρω από την πίστη των προγόνων του...

- α) ...έτσι, τον έστειλαν στην Ιερουσαλήμ να σπουδάσει θρησκευτικά
- β) ...και μαθαίνοντας για το νέο δόγμα ενοχλήθηκε ιδιαίτερα.

3. Ο Σαούλ δεν συμβιβάστηκε με αυτή τη νέα δοξασία...

- α) ...και άρχισε να καταδιώκει τους Χριστιανούς
- β) ...αλλά, προς δική του έκπληξη, έγινε και ο ίδιος Χριστιανός

4) ...Τώρα αρχίζει η συναρπαστική περιπέτεια, όταν...

- α) ...το εκκλησίασμα της Αντιοχείας αναθέτει στον Παύλο καθήκοντα ιεραποστόλου
- β) ...και στέλνεται στην Κύπρο

5. Ο Χριστιανισμός σαν νεαρό κίνημα φθάνει σε ολοκλήρωση...

α) ...όταν ο Παύλος συναντά τους άλλους αποστόλους στην Ιερουσαλήμ,

β) ...όταν καλείται να υπηρετήσει ως ιεραπόστολος μεταξύ των ευγενών.



6. Ο Παύλος ταξιδεύει όλη του τη ζωή, φέροντας το Ευαγγέλιο στους λαούς.

- α) ...έχει μεγάλη επιτυχία στα νέα εκκλησίασμα.
- β) ...και μέσω μιας αποκάλυψης του Αγίου Πνεύματος ταξιδεύει στην Ευρώπη.
- γ) ...και στην Ευρώπη κηρύσσει τη νέα πίστη.

7. Για να αποφύγει τη θανατική ποινή, ο Παύλος απολογείται στο Ρωμαίο Αυτοκράτορα

- α) ...και μεταφέρεται στη Ρώμη.
- β) ...όπου τον τιμούν ναοί και τόποι παίρνοντας το όνομά του
- γ) ...και πολλοί συνεχίζουν το θεολογικό του έργο, παρά τις δυσκολίες

8. Η αναγνώριση της μεγαλείου της διδασκαλίας του Παύλου αρχίζει...

- α) ...όταν αγιοποιήθηκε αμέσως μετά το θάνατό του.
- β) ...όταν εκκλησίες και τόποι τον τιμούν και παίρνουν το όνομά του.
- γ) ...και πολλοί είναι αυτοί που συνεχίζουν το θεολογικό του έργο.





Η βεντάλια

Η πρώτη βεντάλια που θυμάμαι ήταν από πολύ παλιά. Από τα νηπικά μου χρόνια. Ήταν μεγάλη, με περίτεχνη διακόσμηση και κύριο θέμα ένα "τορεαδόν". Την χρησιμοποιούσε η λυρική μεσόφωνος μητέρα μου όταν έκανε πρόβες σε άριες της όπερας "Κάρμεν", του Μπιζέ. Την έχω πάντα αυτή τη βεντάλια. Όσο κι αν ταλαιπωρήθηκε απ' το χρόνο, όσο κι αν ξεθώριασαν τα χρώματά της, αποτελεί πάντα πολύτιμο προσωπικό κειμήλιο.

Όταν αργότερα, στα 1964, επαγγελματικές υποχρεώσεις με έφεραν στην Πάλμα ντε Μαγιόρκα, βρέθηκα στον "παράδεισο" της βεντάλιας! Βεντάλιες κάθε τύπου, υλικών και χρωμάτων, με τιμή από λίγες πεσέτες μέχρι μερικές εκατοντάδες. Η Ισπανία έβγαλε την -ξενόφερτη γι' αυτήν- βεντάλια στο φολκλόρ της, στον πολιτισμό της, αλλά και επωφελήθηκε εμπορικά από αυτήν.

Ο ορισμός της βεντάλιας είναι: "Αντικείμενο που χρησιμεύει για την πρόκληση ελαφριάς κίνησης του αέρα, με σκοπό την ανακούφιση από τη ζέση".

Ο συνήθης τύπος της αποτελείται από μερικές λεπτές βέργες που συγκρατούνται ακινωτά στο κατώτερο σημείο τους και έχουν επάνω τους απλωμένο ένα χαρτί. Όταν οι βέργες ανοίξουν, η επιφάνεια του χαρτιού αναπτύσσεται και παίρνει το σχήμα ενός τομέα κύκλου.



Οι πρώτες βεντάλιες ήταν άκαμπτες και κατασκευάζονταν με φτερά. Το 2^ο αιώνα, για τον βραχίονα χρησιμοποιήθηκε το καλάμι μπαμπού ή και σάνταλο (είδος ξύλου), ενώ για τις πολυτελέστερες ελεφαντόδοντο και άλλα ακριβά υλικά. Οι αναδιπλούμενες βεντάλιες, οι οποίες κατά πολλούς αποτελούν εφεύρεση των Ιαπώνων, ήρθαν στην Ευρώπη από τους Πορτογάλους τον 16^ο αιώνα.

Τον 10^ο αι. οι βεντάλιες εμπλουτίστη-



Κινεζικές βεντάλιες από μπαμπού

Στην Κίνα και στην Ιαπωνία, η βεντάλια –χαρακτηριστικό στοιχείο της τοπικής ενδυμασίας– πήρε τον χαρακτήρα κομφοτεχνήματος, με εξαιρετική λεπτουργική διακόσμηση, μινιατούρες και σκαλισμάτα.

και με φτερά, είχαν λαβή από φίλνισι ή χρυσό και τις κρεμούσαν με λεπτή αλυσίδα από τον λαιμό. Στην Ευρώπη διαδόθηκαν κατά τον 15^ο αι. στην Ιταλία, τον 16^ο στη Γαλλία (εισήχθη από την Μαρία των Μεδίκων) και λίγο αργότερα στην Αγγλία



Δείγματα κινεζικών βεντάλιων σε γραμματόσημα έκδοσης Μακάο (πορτογαλική αποικία στην Κίνα)



Η βεντάλια έχει το ρόλο της τόσο στο ιαπωνικό, όσο και στο κινεζικό θέατρο



(αποτελούσε αγαπητό αντικείμενο της βασίλισσας Ελισάβετ Α'). Οι περισσότερες βεντάλιες της εποχής ήταν σε σχήμα ημικύκλιου και σε κινεζική απομίμηση.

Στη Γαλλία, οι βεντάλιες είχαν σκελετό από ελεφαντόδοντο ή ταρταρούγα (όστρακο χελώνας), με περγαμνή ή ελαφρό ύφασμα, ζωγραφισμένο από διάσημους καλλιτέχνες ή με παραστάσεις από περίφημους πίνακες. Το 1678, μάλιστα, ιδρύθηκε στο Παρίσι σωματείο καλλιτεχνών που κατασκεύαζαν βεντάλιες.

Στο τέλος του 16^{ου} αι., η πολυτέλεια της βεντάλιας είχε γίνει τόσο εντυπωσιακή, ώστε στη Βενετία δημοσιεύτηκε ειδικός απαγορευτικός νόμος για τον περιορισμό των δαπανών.

Την περίοδο της Γαλλικής Επανάστασης, οι βεντάλιες σε πολλές περιπτώσεις χρησιμοποιήθηκαν ως μέσο πολιτικής προπαγάνδας. Μετά εξαφανίζονται σχεδόν τελείως στη Γαλλία και επανέρχονται με μεγαλύτερη ένταση μετά το 1830, γνωρίζοντας μία δεύτερη χρυσή περίοδο την εποχή της Δεύτερης Αυτοκρατορίας, που κορυφώθηκε στα 1890.

Τον 17^ο και 18^ο αιώνα η ανάπτυξη της βεντάλιας εξαπλώθηκε σε ολόκληρη την Ευρώπη, με κυριότερες χώρες κατασκευής τη Γαλλία, Αγγλία, Ολλανδία και Ιταλία.



Ειδικές τελετουργικές βεντάλιες



Ο αυτοκράτορας και η ακολουθία του προστατεύοντα από δύο μεγάλες βεντάλιες (κινεζική μικρογραφία)

Οι βεντάλιες, στην αρχή, αποτελούσαν αντικείμενο της αριστοκρατίας ή καλλιτεχνικές δημιουργίες. Έφεραν απεικονίσεις διαφόρων θεμάτων, κυρίως μυθολογικών ή βιβλικών, αλλά και έργων γνωστών ζωγράφων και οι τιμές τους ήταν δυσπρόσιτες. Πάντως, με τον καιρό, τόσο η ζήτηση των εικονογραφικών θεμάτων, όσο και η ποιότητα στις βεντάλιες μειώθηκαν, με συνεπακόλουθο τη μείωση της τιμής και την εξάπλωσή τους σε όλο και μεγαλύτερες μάζες της μέσης τάξης. Συνάμα οι βεντάλιες έγιναν δημοφιλείς χάρη στις νέες τεχνικές εκτύπωσης.

Όμως, από τα τέλη του 18ου αι. το ενδιαφέρον για το είδος αυτό μειώθηκε σημαντικά και τον 19^ο αι. οι καλλιτεχνικές βεντάλιες ήταν πολύ σπάνιες πλέον.

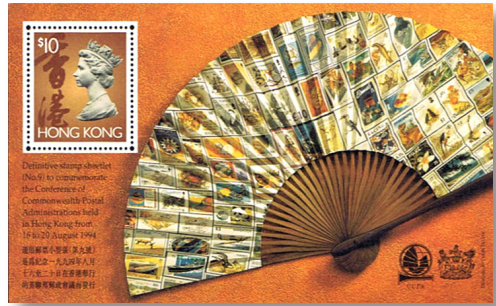
Στη διάρκεια του μεσοπολέμου η βεντάλια έπεσε σε αχρηστία. Χρησιμοποιήθηκε κυρίως για διαφημιστικούς σκοπούς, με εξαίρεση μερικές χώρες όπως –κυρίως– η Ισπανία, όπου η παρουσία



Γκέισες με βεντάλιες, από Ιαπωνικούς ζωγραφικούς πίνακες. Η βεντάλια περιλαμβάνεται στα εξεσουάρ της ένδυσης των γκέισων



Δύο πανέμορφες βεντάλιες ιαπωνικής τέχνης



Βεντάλια με εικόνες γραμματοσήμων!

της έμεινε έντονη και χαρακτηριστική του φολκλόρ της χώρας.

Οι διάφοροι τύποι βεντάλιας είναι :

- σταθερή βεντάλια, με λαβή και ανάπτυγμα από χαρτόνι ή πλεγμένο χόρτο (όπως στην καλαθοπλεκτική) σε σχήμα σημαίας. Τη συναντάμε στην Ιταλία το 15^ο αιώνα και στον αραβικό κόσμο μέχρι και σήμερα.

- βεντάλια που σχηματίζεται από ένα βραχίονα, στον οποίο ενώνονται φτερά ή φύλλα φυτών. Τέτοιου τύπου βεντάλιας συναντάμε, π.χ., στον τάφο του Τουτανχαμόν.

- βεντάλια με πτυχές (πλισέ), με το όνομα "φλαμπέλουμ" (flabellum). Ήταν μεγάλου σχήματος, τη χρησιμοποιούσαν οι φαραώ της Αρχαίας Αιγύπτου (την ονόμαζαν Νεκχέκ). Από την Αίγυπτο πέρασε στην στην Ελλάδα τον 5^ο αι. π.Χ., με το όνομα ριπίδιον. Αποτελείτο από μια λεπτή και ελαφρά επιφάνεια προσαρμοσμένη σε μικρή ράβδο. Ύστερα πέρασε στη Ρώμη κατά τον 5^ο αι. π.Χ. Στην Ευρώπη του Μεσαίωνα έμεινε ως εξάρτημα της λειτουργίας της καθολικής Εκκλησίας (αλλά και της Ορθόδοξης, ως ριπίδιον) όπου χρησιμοποιε για την εκδίωξη των μυγών κατά τη διάρκεια των θρησκευτικών ακολουθιών. Το flabellum καταργήθηκε



Η Τζέινι Λιντ, έδωσε το όνομά της σε μία βεντάλια

από τον πάπα Παύλο ΣΤ'.

- βεντάλια σπαστή, όπου ελάσματα από φίλνισι, σεντέφι, ξύλο ή άλλο σκληρό υλικό ανοίγουν γύρω από έναν άξονα, ενώ στο άλλο άκρο ενώνονται με μία κλωστή ή ταινία.

- βεντάλια από φτερά συναρμολογημένα πάνω σε κλαδιά που ενώνονται με κλωστή, ή με διακοσμητικά παλμοειδή φύλλα (οι Άγγλοι την αποκαλούν "Jenny Lind", από το όνομα διάσημης Σουηδής σοπράνο που την χρησιμοποιούσε), ή ακόμα με φύλλα από χαρτόνι ή ύφασμα σε αντικατάσταση των φτερών.

- αναδιπλούμενη βεντάλια, στην οποία τα "κλαδιά" του σκληρού υλικού χρησιμεύουν ως στήριγμα ενός "φύλλου" χαρτιού, ή δέρματος, νταντέλας ή, αργότερα, υφάσματος.

Σήμερα, οι πιο διαδεδομένες είναι οι αναδιπλούμενες βεντάλιες. Όπως και οι σπαστές, είναι και αυτές επινόηση των Κινέζων, από όπου πέρασαν στην Ιαπωνία μέσω Κορέας.

Στην Ανατολή, παρά το ότι από τον 17^ο αιώνα οι βεντάλιες άρχισαν να κατασκευάζονται σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά γούστα, έμειναν εντούτοις ανάμεσα στα ουσιαστικά στοιχεία της ζωής και του



Το ριπίδιον, της Ορθόδοξης λειτουργίας



Διάφοροι τύποι κινεζικής βεντάλιας, σε ποικιλία υλικών και σχημάτων





Βεντάλια που απεικονίζει κυρία με ...βεντάλια!



Όσκαρ Ουάιλντ και Κάρλο Γκολντόνι. Χρησιμοποίησαν τη βεντάλια ως θέμα γνωστών λογοτεχνικών έργων τους

πολιτισμού της. Οι μεγαλύτεροι Κινέζοι και Γιαπωνέζοι ζωγράφοι χρησιμοποίησαν τις βεντάλιες ως βάση για έργα τους.

Στην κινέζικη παράδοση υπάρχει και η ιστορία της Παν Ταϊέχ Γιού. Ήταν η ευνοούμενη ενός Κινέ-

παράδειγμα, χρησιμοποιείται επίσης στην τέχνη του Κουγκ-Φου, ως υπέρτατο όπλο, καταστροφικό σώματος και πνεύματος, καθώς και στην τέχνη Ταϊ-Τσι-Χουάν και στους παραδοσιακούς χορούς της.



Κινεζικές βεντάλιες, αριστουργήματα τέχνης

ζου αυτοκράτορα 2000 χρόνια πριν. Κάποτε η Τσιέχ Γιού έγραψε ένα ποίημα πάνω στο μεταξωτό πανί της βεντάλιας της, στο οποίο παρομοίαζε τον εαυτό της σαν μια βεντάλια που με τον ερχομό του φθινοπώρου μπαίνει στην άκρη, παραγκωνίζεται. Με τον καιρό, η "βεντάλια του φθινοπώρου" έγινε για τους Κινέζους αγαπημένη ποιητική εικόνα που συμβολίζει την εγκαταλειμμένη σύζυγο.

Ακόμα και σήμερα η βεντάλια είναι αντικείμενο αναπόσπαστο των παραδοσιακών τελετών Κίνας και Ιαπωνίας, αποτελεί βασικό εξάρτημα του ιαπωνικού θεάτρου Νο, αλλά και μερικών πολεμικών τεχνών των δύο χωρών. Στην Κίνα, για

Στη διάρκεια του Μεσαίωνα, στην Ιαπωνία, ο πολέμαρχος (σογκούν) έφερε ένα "γκουνσέν" (πολεμική βεντάλια). Ήταν ένας τύπος βεντάλιας με βραχίονα από σφυρηλατημένο ασάλι που χρησίμευε ταυτόχρονα ως διακριτικό σημάδι στρατιωτικής εξουσίας αλλά και ως αμυντικό όπλο (όταν ήταν κλειστή) απέναντι στα κτυπήματα του σπαθιού. Υπήρχε ακόμα και το τεσέν που είχε σχήμα περισσότερο ευρωπαϊκό και απευθυνόταν κυρίως στις γυναίκες.

Στη ζωγραφική και γενικά στις εικονογραφικές τέχνες η παρουσία της βεντάλιας είναι γνωστή. Όμως δεν είναι λίγα και τα έργα της λογοτεχνίας

που την χρησιμοποίησαν ως θέμα τους. Παράδειγμα η σπουδαία κωμωδία του Κάρλο Γκολντόνι "Η βεντάλια" που πρωτοπαρουσιάστηκε στη σκηνή το 1765. Άλλο παράδειγμα είναι επίσης "Η βεντάλια της Λαίδης Γούντερμερ" του Όσκαρ Ουάιλντ, ένα χρονικό παρεξηγήσεων με φόντο την υψηλή κοινωνία του ελισαβετιανού Λονδίνου.



Η παράδοση της βεντάλιας καλύπτει όλη την Ανατολή. Εδώ περίτεχνες βεντάλιες της Ταϊλάνδης



Η Ισπανία διατήρησε την παράδοση της βεντάλιας περισσότερο από κάθε άλλη χώρα, εισάγοντάς την στο εθνικό φολκλόρ. Χρησιμοποιείται στους λαϊκούς χορούς, σε εθνικού χαρακτήρα παραστάσεις κλπ. Εδώ εικονίζεται σκηνή από παράσταση Θαρβουέλας (είδος ισπανικής οπερέτας)

Τα χρόνια πέρασαν. Οι ηλεκτρικοί ανεμιστήρες και τα “ερκοντίσιον” κυριάρχησαν στη ζωή μας. Τώρα πια στην Ευρώπη βεντάλιες θα συναντήσουμε,



Η Απω Ανατολή, εκτός του ότι επινόησε την βεντάλια, είναι αυτή που εξακολουθεί να την χρησιμοποιεί στην κοινωνική ζωή και στις τελετουργίες, σαν αναπόσπαστο κομμάτι της παράδοσης

αργά και που, σε κάποιο λεωφορείο - αν και έχουν κι' αυτά τον δικό τους κλιματισμό-, ή στα χέρια κάποιας κυρίας που επιμένει “αλα παλιά!”

Όλα έρχονται και παρέρχονται. Ακόμα και οι ...βεντάλιες.

Παντελής Λεούσης

Πηγές:
Giovanni Bertolini
Notiziario Tematico del CIFT,
No 165, Ιούλιος 2008
Διάφορες εγκυκλοπαίδειες
Διαδίκτυο

Ο Michel έχει γενέθλια!

Το Δεκέμβρη του 1909 ο Γερμανός έμπορος γραμματοσήμων Hugo Michel μόλις είχε ολοκληρώσει τις τελευταίες διορθώσεις στον πρώτο του κατάλογο. Λίγους μήνες μετά εκτυπώθηκε και μπήκε στην κυκλοφορία. Περιείχε μόνο τις ευρωπαϊκές εκδόσεις και τις χώρες υπό γερμα-



Ο Hugo Michel, σε έκδοση του 1993 των νησιών Αντίγκουα και Μπαρμπούντα

νική επιρροή. Τον ίδιο χρόνο 1910 ο εκδότης και φιλοτελιστής Schwaneberger ίδρυσε τον πρώτο του εκδοτικό οίκο. Η επιτυχία ήρθε με τη συνεργασία των δύο. Καθώς ο Μίχελ δεν μπορούσε να συνδυάσει τα επαγγέλματα του εμπόρου και του εκδότη, παραχώρησε τα δικαιώματα του καταλόγου του στον οίκο του Schwaneberger.

Το 1920 ο κατάλογος Michel κυκλοφόρησε για πρώτη φορά σε ξεχωριστό τόμο για την Ευρώπη και ξεχωριστό για τον υπόλοιπο κόσμο. Η εξέλιξη ήρθε προοδευτικά, μέχρι που στις μέρες μας ο Michel έγινε σημείο αναφοράς για όλους τους φιλοτελιστές, όπου γης. Σήμερα κυκλοφορούν περίπου 70 τόμοι όλων των κατηγοριών (γενικοί, ειδικοί, θεματικοί, για μονόφυλλα, σφραγίδες, νομίσματα...). Μόνο οι γενικοί κατάλογοι Ευρώπης και Υπερπόντιων Χωρών περιλαμβάνουν 25 000 σελίδες, με 300 000 εικόνες και 1.600.000 τιμολογήσεις!

Η εξάπλωσή και δημοφιλία του είναι απόλυτα δίκαιη. Είναι ο μόνος κατάλογος που περιλαμβάνει πλήθος χρήσιμων πληροφοριών, θεματικών και άλλων, όπως ημερομηνία έκδοσης, περίοδο ταχυδρομικής χρήσης, παρουσίαση όλων γραμματοσήμων της σειράς με περιγραφές εικόνων, κλπ.).

Το 1910 ο κατάλογος Michel Ευρώπης περιλάμβανε 100 σελίδες. Ο αντίστοιχος του 2008/2009 περιλαμβάνει 8.000, σε 7 τόμους!



Χρόνια πολλά Michel!



Μύδια με τηγανιτές πατάτες!

Όλοι σχεδόν οι λαοί που οι χώρες τους βρέχονται από θάλασσα τρώνε τα μύδια. Άλλοι περισσότερο, άλλοι λιγότερο. Όμως οι Βέλγοι φαίνεται πως έχουν τα πρωτεία στην ...μυδοφαγία! Είναι γνωστό πως ένα από τα γνωστότερα εθνικά φαγητά τους είναι τα περίφημα "moules et frites", δηλαδή μύδια με πατάτες τηγανιτές.

Όπως όλα τα εθνικά φαγητά είναι συνήθως λιτά (θυμηθείτε τη δική μας φασολάδα), η συνταγή των "moules et frites" είναι απλή: 1 κιλό μύδια, 1-2 κρεμμύδια, λίγο σέλινο, θυμάρι, δάφνη, βούτυρο και λευκό κρασί. Μόλις βράσουν, σερβίρονται με την κατσαρόλα.

Δίπλα της ένα μπολ για τα άδεια κελύφη και ένα μπολ με πατάτες. Το γεύμα συνοδεύεται συνήθως από ξανθιά μπίρα pils, χωρίς να αποκλείεται το λευκό κρασί.

Παρά την απλότητα της παρασκευ-

ής τους, αυτά τα μύδια είναι πολύ νόστιμα. Αν μάλιστα έχετε αδυναμία στα θαλασσινά, τότε θα τα βρείτε υπέροχα.



Τα μύδια αποτελούν μέρος της διατροφής του ανθρώπου από τα προϊστορικά χρόνια. Σε προϊστορικούς οικισμούς της Νότιας Αμερικής βρέθηκαν συγκεντρώσεις εκατομμυρίων άδειων κελυφών, γεγονός που τεκμηριώνει την προτίμηση των Αμερινδιάνων σε αυτά. Ωστόσο, υπάρχουν τεκμήρια που φανερώνουν τη χρήση των κελυφών και ως

κουτάλια, όπως π.χ. σε προϊστορικό οικισμό της περιοχής Baurieux-la-Plaine της Βόρειας Γαλλίας, όπου συνυπήρχαν με δοχεία φαγητού και αιχμές τόξων.

Υπάρχουν πάμπολλες διαφορετικές συνταγές για την ετοιμασία των μυδιών, ανάλογα με τις συνθήκες κάθε περιοχής, αλλά τρώγονται και ωμά. Σε κάθε περίπτωση,

πάντως, προτού τα καταναλώσουμε πρέπει να είμαστε βέβαιοι ότι είναι ζωντανά, κάτι που αποδεικνύεται από το πόσο καλά κλειστά είναι.

Καλή σας όρεξη!

Λ. Τ.

Οφείλουμε να ομολογήσουμε πως τα Νησιά Φέροε απεικόνισαν φιλοτελικά το μύδι με άριστο τρόπο



Η αγάπη των Βέλγων για τα μύδια αποτυπώνεται και στις ταχυδρομικές εκδόσεις τους, όπως φαίνεται στα παραπάνω γραμματόσημα, αλλά και στα παρακάτω "αυτοκόλλητα", όπου τα μύδια συνυπάρχουν με άλλα οστρακοειδή.



ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Η "Ανοικτή Επιστολή" είναι μία μόνιμη στήλη του περιοδικού μας, στην οποία παρουσιάζονται όλες οι χρήσιμες πληροφορίες για τον καταρτισμό μιας θεματικής συλλογής που φιλοδοξεί να εκθεθεί σε μία επίσημη εθνική έκθεση ή έκθεση FIP-FEPA, από την επιλογή του θέματος, του χαρτιού και του φιλοτελικού υλικού, μέχρι και την καλύτερη αισθητική της παρουσίαση.

Ότι πρέπει να ξέρουμε για τις ποσέτες

Κάποτε, οι παλαιότεροι μοντάρανε τα γραμματόσημα στα φύλλα των άλμπουμ και επάνω στα εκθεσιακά φύλλα χρησιμοποιώντας τα γομόχαρτα, αυτά που μάθε να ονομάζουμε σαρνιέρες από το γαλλικό *charnière*. Τα παλιά χρόνια ήταν η μόνη εφικτή μέθοδος. Αφού όμως επινοήθηκαν οι διάφανες ποσέτες, το πρόβλημα λύθηκε με τον καλύτερο τρόπο. Τα γραμματόσημα μοντάρονται, προστατεύονται και αναδεικνύονται περίφημα.

Υπάρχουν στο εμπόριο τεσσάρων διαφορετικών τύπων ποσέτες. Δύο σε ότι αφορά τον τρόπο που προστατεύουν το γραμματόσημο και δύο σε ότι αφορά το χρώμα τους.

Στην πρώτη κατηγορία έχουμε τις αναδιπλούμενες ποσέτες και τις μονές. Οι πρώτες είναι ασφαλώς καλύτερες, αφού προστατεύουν περισσότερο. Ακόμα και όταν ολόκληρο το φύλλο αναστραφεί κάθετα και τα γραμματόσημα βρεθούν ανάποδα, δεν φεύγουν από τη θέση τους διότι η ποσέτα είναι επάνω και κάτω κλειστή. Αυτός ο τύπος όμως έχει και τη δυσκολία του. Χρειάζεται να έχει κανείς όλα τα υπάρχοντα νούμερα για να μπορέσει να στεγάσει τα γραμματόσημα των διαφόρων διαστάσεων, ενώ με τις απλές ποσέτες μία μεγάλη γίνεται εύκολα μικρή με τη βοήθεια ενός μικρού "κόφτη" (όπως αυτού που χρησιμοποιούν οι φωτογράφοι) που κάθε εκθέτης πρέπει να διαθέτει..

Η δεύτερη διαφορά που υπάρχει στις ποσέτες είναι το χρώμα τους. Υπάρχουν οι μαύρες και οι διαφανείς. Πολλές φορές έχουμε μιλήσει στο παρελθόν για το ποιες είναι περισσότερο κατάλληλες. Πέρασε όμως καιρός, νέοι αναγνώ-

στες έχουν στο μεταξύ προστεθεί και υπάρχουν πάντα εκθέματα που επιμένουν ...ελληνικά! Η επανάληψη, εξάλλου, ποτέ δεν έβλαψε.

Η αναφορά που κάναμε στις απλές ή τις αναδιπλούμενες ποσέτες είναι νομίζω αρκετή. Είναι απλά θέμα επιλογής. Αυτό που θα πρέπει να μας απασχολήσει περισσότερο είναι το χρώμα τους και ομ τρόπος κοπής και χρήσης τους.

Καταρχήν, ο κάθε εκθέτης έχει δικαίωμα να επιλέξει όποιο χρώμα ποσέτας επιθυμεί. Δεν υπάρχει καμία σχετική απαγόρευση. Ωστόσο, όταν χρησιμοποιούμε τις μαύρες, οφείλουμε να δείξουμε μεγάλη προσοχή στο κόψιμό τους και στο τέλειο καθράρισμα του γραμματοσήμου. Όταν το γύρω-γύρω περιθώριο υπερβαίνει το 1-1,5 χιλιοστό, τότε το αποτέλεσμα είναι ακαλαίσθητο. Αντί να κολακεύει και να αναδεικνύει το γραμματόσημο, μοιάζει σαν να του προσθέτει μια πένθιμη κορνίζα! Αισθητικά είναι ότι χειρότερο.

Επειδή αυτή η διαδικασία είναι αφενός αρκετά χρονοβόρα και επειδή, αφετέρου, δεν είμαστε όλοι ικανοί στη ..."χειροτεχνία", προτείνω ανεπιφύλακτα τις λευκές (διάφανες) ποσέτες. Ακόμα και όταν δεν είναι τέλεια κομμένες δεν χτυπούν στο μάτι όπως οι μαύρες. Όχι βέβαια ότι και αυτές δεν έχουν το μπτελά τους.. Ίσως έχουν και μεγαλύτερο. Μας βοηθούν όμως να έχουμε πολύ καλύτερο αισθητικό αποτέλεσμα.

Προϋπόθεση γι' αυτό το αποτέλεσμα όταν χρησιμοποιούμε διάφανες ποσέτες είναι η δημιουργία ενός κάδρου γύρω από κάθε γραμματόσημο. Ένα μαύρο λεπτό γραμμικό ορθογώνιο που να απέχει 2 περίπου χιλιοστά από την οδόντωση των γραμματοσήμων είναι απαραίτητο. Διαφορετικά η λευκή οδόντωση των γραμματο-

σήμων χάνεται μέσα στο λευκό ή ανοιχτόχρωμο του χαρτιού μας, καθιστώντας τη όλη εμφάνιση της σελίδας άτονη. Το πάχος της γράμμωσης δεν χρειάζεται να ξεπερνά τα 1 έως 2 χιλιοστά.

Η δημιουργία αυτού του πλαισίου με χάρακα και σιλική μελάνη ή μαρκαδόρο είναι δύσκολη διαδικασία. Χρειάζεται προσοχή και σταθερότητα. Λίγο να μας ξεφύγουν οι ευθείες στα τελειώματά τους, το παραμικρό μελάνωμα του χαρτιού, θα μας αναγκάσει να αρχίσουμε και πάλι από την αρχή. Αντίθετα, η γράμμωση είναι πανεύκολη όταν γίνεται με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή. Σήμερα τα πάντα είναι πανεύκολα με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Γι' αυτό και οι συλλογές που είναι φτιαγμένες με τη βοήθεια



Αριστερά, κακή επιλογή: Ποσέτα μαύρη, με μεγάλα περιθώρια, ίσως και ελαφρά στραβοκομμένη. Δεξιά, σωστά κομμένη μαύρη ποσέτα

τους σαφώς πλεονεκτούν απέναντι στις άλλες, τις “παραδοσιακές”. Οι χειρόγραφα γραμμένες θεματικές συλλογές, καθώς και οι άλλες, με τη γραφομηχανή, στις 99% των περιπτώσεων μειονεκτούν εμφανισιακά..

Υπάρχουν και άλλες τεχνικές για την ανάρτηση, καδράρισμα και αισθητική ανάδειξη των γραμματοσήμων. Μία από αυτές είναι και η εισαγωγή μέσα στην λευκή ποσέτα, πίσω από το γραμματόσημο, ενός χρωματιστού χαρτιού που έχουμε κόψει σε ελαφρά μεγαλύτερες διαστάσεις από το γραμματόσημο. Το περισσευούμενο μέγεθος θα παίξει το ρόλο του φόντου, του περιθωρίου. Θα είναι το κάδρο που θα αναδεικνύει την οδόντωση, κάτι που είναι πάντα επιθυμητό, αλλά και θα περιβάλλει καλαίσθητα το γραμματόσημο.

Βέβαια, αυτή η μέθοδος μοιάζει αρκετά πιο “μπελαλιδική”. Υπάρχουν όμως μερικοί που την προτιμούν. Είναι θέμα προσωπικής αισθητικής.

Όταν επιλέξουμε αυτό τον τελευταίο τρόπο καδράρισμα, σίγουρα πρέπει να προσέξουμε τη χρωματική σχέση μεταξύ της απόχρωσης του εκθεσιακού μας φύλλου και της απόχρωσης του κάδρου του γραμματοσήμου. Ελλοχεύει ο κίνδυνος αντί να αναδείξουμε τα γραμματόσημα, να πετύχουμε ένα “κιτς” σύνολο, με αισθητικά δυσάρεστα αποτελέσματα.

Τέλος, υπάρχει και μία μέθοδος ακόμη, που συναντάται σπανιότερα στις εκθέσεις, αλλά που και αυτή είναι άξια αναφοράς. Συνίσταται στην επικόλληση του χρωματιστού χαρτιού που περιγράψαμε πιο πάνω κατευθείαν πάνω στο εκθεσιακό φύλλο. Αφού δηλαδή επιλεγεί η ακριβής θέση που θα φιλοξενήσει το γραμματόσημο, επικολλάται το χρωματιστό ορθογώνιο χαρτί που έχουμε ετοιμάσει και επάνω του τοποθετείται η ποσέτα. Το πλαίσιο, δηλαδή, του γραμματοσήμου μας περιμένει, έτοιμο από πριν, επάνω στο φύλλο.

Είναι νομίζω περιττό να επαναλάβω πως όλοι οι παραπάνω τρόποι ανάρτησης των γραμματοσήμων είναι αποδεκτοί, χωρίς κανέναν περιορισμό από τους κανονισμούς. Εναπόκειται στον συλλέκτη να επιλέξει αυτόν που τον βολεύει καλύτερα, που



Αριστερά: Ποσέτα λευκή, με πλαίσιο λεπτή μαύρη γράμμωση. Δεξιά, μέσα στην ποσέτα και πίσω από το γραμματόσημο μπήκε πράσινο ορθογώνιο χαρτί που παίζει το ρόλο φόντου/πλαισίου

ταιριάζει στην αισθητική του. Πρέπει όμως να μην υπερεκτιμάμε τις ικανότητές μας, το προσωπικό μας γούστο. Γι' αυτό, όταν ξέρουμε ή “υποπτευόμαστε” ότι δεν τα πάμε καλά με την “χειροτεχνία”, ή αναγνωρίζουμε

ΝΤΑΡΙΟ ΦΟ

Ένας ιδιοφυής καλλιτέχνης

Υπάρχουν μερικοί άνθρωποι τους οποίους η φύση προίκισε με σκανδαλώδη τρόπο. Τους έδωσε δυνάμεις που δύσκολα συναντιούνται στους "κοινούς θνητούς". Ένας τέτοιος είναι σίγουρα ο Ιταλός Ντάριο Φο.

Στον περιορισμένο χώρο ενός φιλοτελικού περιοδικού, μόνο τις ιδιότητες του Φο να απαριθμήσει κανείς, μαζί την φιλοτελική του εικονογράφηση, είναι αρκετό για να γεμίσει μία ολόκληρη σελίδα.

Ο Ντάριο Φο (γεν. 1926) είναι πρωτίστως θεατρικός συγγραφέας. Τα έργα του; Αναρίθμητα. Από το 1953 που παρουσίασε το *Δάχτυλο στο μάτι* (*Il dito nell'occhio*), μέχρι μόνο το 2003 που δημοσίευσε τον *Ανώμαλο Δικέφαλο* (*L'anomalo Bicefalo*) μεσολάβησαν άλλα δεκαοκτώ έργα, ιδιαίτερα πρωτότυπα, τα περισσότερα από τα οποία παίχτηκαν στις



ότι μας λείπουν κάποιες καλλιτεχνικές απόχρωσης δεξιότητες, τότε να συμβουλευόμαστε κάποιον που του έχουμε εμπιστοσύνη, ή και να ζητάμε τεχνική βοήθεια από άτομο του περιβάλλοντός μας. Όλοι οι άνθρωποι δεν είναι ικανοί σε ...όλα! Πρέπει επίσης να έχουμε υπόψη μας ότι έχουμε δικαίωμα να χρησιμοποιούμε τη δική μας αισθητική (ο εκθεσιακός θεματικός φιλοτελισμός στηρίζεται σε μεγάλο μέρος στην προσωπικότητα και στις δεξιότητες του εκθέτη/συλλέκτη), η οποία, όμως, και αυτή κρίνεται, ιδιαίτερα αν ξεφεύγει από τα κοινώς αποδεκτά όρια της.

παγκόσμιες σκηνές και εξακολουθούν να παίζονται σε πολλές χώρες.

Σαν ευθυμογράφος διακρίθηκε ιδιαίτερα, με πλήθος εκδόσεων που γνώρισαν χαρακτηριστική επιτυχία. Σαν ηθοποιός ήταν παρών σε όλες τις παραγωγές των έργων του και έκανε πολλές εμφανίσεις στον κινηματογράφο και στην τηλεόραση (η γνωστή τεράστιας επιτυχίας εκπομπή *Καντσονίσιμα* της

RAI, του 1962, γράφτηκε και σκηνοθετήθηκε απ' τον ίδιο).

Σαν σκηνοθέτης έδειξε ιδιαίτερη ικανότητα και πρωτοτυπία, σκηνοθετώντας δικές του και ξένες παραγωγές. Αλλά και σαν μουσικοσυνθέτης αποδείχτηκε ικανότατος.

Ο Ντάριο Φο με το έργο του δεν διατάζει να συγκρουστεί με το κατεστημένο, με τη μαφία, με τα κακώς κείμενα στην Ιταλία και στο υπόλοιπο κόσμο. Άσκησε κριτική, μεταξύ των άλλων, στην πολιτική της Καθολικής Εκκλησίας για τις αμβλώσεις, τις πολιτικές δολοφονίες, το οργανωμένο έγκλημα, την πολιτική διαφθορά και το Μεσανατολικό. Γι' αυτό και αντιμετωπίζει συχνά απειλές, βρίσκεται συνεχώς κάτω από το μάτι της ιταλικής λογοκρισίας και υφίσταται συχνά τις απαγορεύσεις της.

Τα έργα του συχνά βασίζονται στον αυτοσχεδιασμό και στο ύφος της *commedia dell'arte*. Έχουν μεταφραστεί σε 30 γλώσσες και του απέφεραν το βραβείο Νόμπελ λογοτεχνίας το 1997.

Σίγουρα, ο Ντάριο Φο δεν είναι ένας συνηθισμένος άνθρωπος.

Π.Λ.

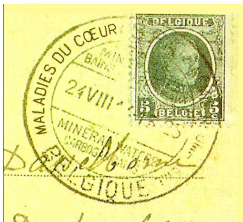
Ο ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΑΤΤΩΣΗ ΤΩΝ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ

Τα καρδιαγγειακά νοσήματα (1) αποτελούν στις μέρες μας μία από τις σπουδαιότερες αιτίες θανάτων (2), κυρίως στις ανεπτυγμένες χώρες όπου έχουν καταστεί πραγματικό πρόβλημα δημόσιας υγείας.

Το 2001, στην Ευρώπη, όπου έχει επιχειρηθεί μια σοβαρή προσπάθεια πρόληψης, έχουν αναφερθεί επτά εκατομμύρια θανάτων. Η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας προβλέπει για το 2008 ένα καρδιακό επεισόδιο κάθε 20 λεπτά σε ολόκληρο τον κόσμο (3). Αυτοί οι αριθμοί υπο-

δηλώνουν με σαφήνεια την απειλή που αντιπροσωπεύουν τα καρδιαγγειακά νοσήματα για την υγεία μας.

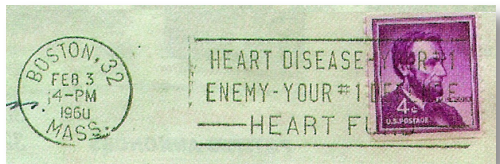
Μπροσ σ' αυτή την απειλή και για την αντιμετώπισή της, συνιστώνται στο κοινό διάφορες ενέργειες πρόληψης (4, 5, 6). Πολλοί οργανισμοί, όπως η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (7), τα Υπουργεία Υγείας (8), οι Καρδιολογικές Εταιρείες (9, 10, 11), τα Ασφαλιστικά Ταμεία Υγείας (12), έθεσαν αυτό τον αγώνα στο κέντρο της δραστηριότητάς τους, επιδιώκοντας να κατα-



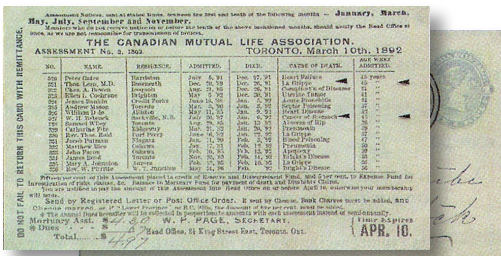
1. Αναθηστική σφραγίδα "Ασθενείς της καρδιάς..."



3. Γραμ/σημο Αυστραλίας που υπενθυμίζει: "Ένα έμφραγμα κάθε 20 λεπτά"



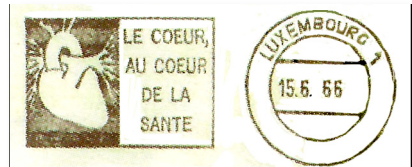
5 Μήνυμα του Ιδρύματος Καρδιολογίας των ΗΠΑ "Ασθενείς της καρδιάς = ένας εχθρός σας = μία άμυνα"



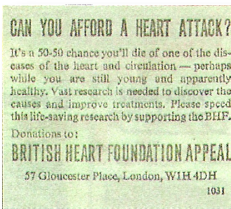
2. Καναδικό ιδιωτικό μονόφυλλο ασφαλιστικής εταιρείας που αναφέρει αιτίες θανάτων. Μεταξύ αυτών και όσους πέθαναν από καρδιαγγειακά νοσήματα.



6. Καρδιολογική Εταιρεία της Αυστρίας: "Σκάκι και ματ στις θανατηφόρες καρδιαγγειακές παθήσεις"



8. Εθνική καμπάνια του Λουξεμβούργου: "Η καρδιά, επίκεντρο της υγείας"



4. Τευχίδιο με μήνυμα της Αγγλικής Καρδιολογικής Εταιρείας "Έχετε 50% κίνδυνο θανάτου από καρδιαγγειακό νόσημα..."



10. Καρδιολογική Εταιρεία της Ολλανδίας: "Η καρδιά σας, η ζωή σας"

στεί συνείδηση στον καθένα ότι η καρδιά είναι ο βασικός κινητήρας της υγείας μας.

Από το 1972, πολλές μελέτες έχουν αποδείξει πως η απρόβλεπτη εμφάνιση των καρδιοαγγειακών νοσημάτων συχνά εξαρτάται από παράγοντες κινδύνου (13). Κατά τη διάρκεια των προσωπικών δραστηριοτήτων τους, οι μισθωτοί υπάλληλοι παρακολουθούνται μία διαφορά το χρόνο από το γιατρό την δουλειάς, ο οποίος αποτιμά αυτούς τους κινδύνους και πληροφορεί σχετικά τον εργαζόμενο (14). Τα Ασφαλιστικά Ταμεία Υγείας προτρέπουν όσους δεν έχουν αυτή την ευκολία και έχουν υπερβεί το πενήτακοστό έτος της ηλικίας τους να κάνουν ένα τσεκάπ (15) στα Κέντρα Υγείας (16). Σε περίπτωση οποιαδήποτε ανωμαλίας, είναι απαραίτητο να αποτιμώνται στο θεράποντα ιατρό τους ώστε

να γίνεται η τελική διάγνωση (17, 18).

Μία αρτηριακή υπέρταση μπορεί να είναι ύποπτη και ύπουλη (19). Ο υπερτασικός δεν νοιώθει ασθενής διότι δεν έχει κανένα ανησυχητικό σημάδι. Είναι επομένως απαραίτητο ο καθένας μας να μετρά κάθε τόσο την αρτηριακή του πίεση (20) ώστε ο θεράπων ιατρός του να μπορεί να προβλέψει και να διαγνώσει μία ενδεχόμενη δυσμενή εξέλιξη της υγείας του.

Όταν αυτή η αρτηριακή υπέρταση διαγιγνώσκεται, μπορεί να θεραπευτεί. Το ιατρικό οπλοστάσιο στην εποχή μας είναι ευρύ και αποτελεσματικό (21, 22.). Η κατανάλωση αλατος πρέπει να περιοριστεί (23, 24) διότι ευνοεί την αύξηση της αρτηριακής πίεσης. Σε αυτό το στάδιο, η ασθένεια ελέγχεται και οι σοβαρές και μη αναστρέψιμες περιπλοκές αποφεύγονται.



7. 25 χρόνια Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας
9. Συνέδριο καρδιολογίας



14. "Ιατρική Υπηρεσία στη δουλειά"



11. Καρδιολογική Εταιρεία Γερμανίας:
"Τα μάτια σας στην καρδιά σας"



15. Παρώτρυνση για Τσεκάπ



16. Ιατρικό εξεταστικό κέντρο στο Μπορντό



12. Ασφαλιστική Εταιρεία ΗΠΑ: "Μία καλή συμβουλή για την υγεία σας, φροντίστε την καρδιά σας"



17. Καρδιολογική Εταιρεία ΗΠΑ "Για καλή υγεία, δείτε περιοδικά το γιατρό σας"



CLERMONT-FD CCT1 01.03.04

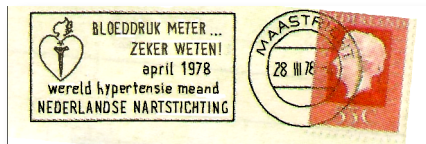
13. "Η υγεία μέσω της καρδιάς. Ημερίδες για την πρόληψη"



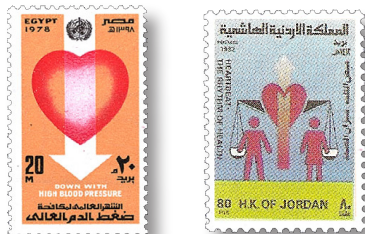
18. "Τίποτα χειρότερο για την υγεία από τις ιδέες που μας μπαίνουν. Καλύτερα να φροντίσουμε τον εαυτό μας..."



19. “Μπορεί να είμαστε υπερτασικοί χωρίς να το ξέρουμε. Συμβουλευέστε τακτικά τον θεράποντα ιατρό σας”



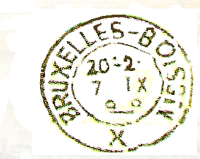
20. Καρδιολογική Εταιρεία Ολλανδίας: “Μετράτε τακτικά την αρτηριακή σας πίεση”



21. Θεραπεία με φάρμακο που μειώνει τη συστολική πίεση
22. Θεραπεία που εξισορροπεί συστολική- διαστολική



23. Υπερκατανάλωση αλατιού. Συμβολίζεται με γεμάτο κουτάλι και υπερτροφική καρδιά.



24. “Προλάβετε την υπέρταση, αποφύγετε το αλάτι”

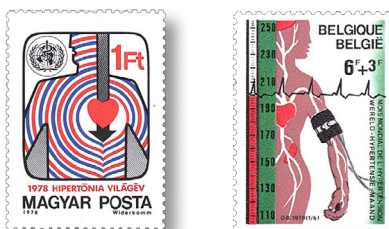


25 Σφραγίδα με διαστολή αρτηριών λόγω υπέρτασης

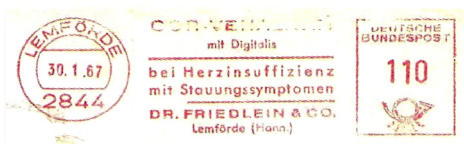
Δύο από τις κύριες επιπλοκές είναι η διεύρυνση των αρτηριών (25) και η ελάττωση της δύναμης εκτόξευσης του αίματος από την καρδιά, κάτι που την υποχρεώνει σε εντονότερη και περισσότερο κοπιώδη εργασία (26). Αυτοί οι δύο παράγοντες όταν συνδυάζονται προκαλούν μια πύκνωση των τοιχωμάτων της αριστερής κοιλίας της καρδιάς (27) και, προοδευτικά, δημιουργούν μία ελάττωση της συσταλτικής της δύναμης που μπορεί να προκαλέσει καρδιακή ανεπάρκεια (28), απειλητική για τη ζωή του ατόμου (29).

Η αρτηριακή υπέρταση ευνοεί επίσης την εμφάνιση αθηρικών πλακών στα στελέχη της στεφανιαίας αρτηρίας (34, 35) καθώς και αλλοιώσεις στις μικρές στεφανιαίες αρτηρίες. Τελικά, παρατηρείται μία έλλειψη οξυγόνωσης του καρδιακού μυός, που έχει σαν αποτέλεσμα θωρακικούς πόνους. Αυτό είναι η ισχαιμία ή το καρδιακό άσθμα (36, 37).

Ένας άλλος παράγοντας κινδύνου που υπάρχει τρόπος να ελεγχθεί είναι η άνοδος της



26. Υπέρταση και ο αντίκτυπος της στην καρδιά
27. Αντίκτυπος της υπέρτασης στα ζωτικά όργανα



28. Φάρμακο που θεραπεύει την καρδιακή ανεπάρκεια

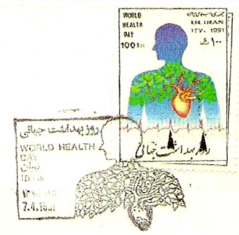


29. Μαύρα σύννεφα, σύμβολο κινδύνου για υπερτασικούς
30. Συνέδριο Αρτημολογίας. Αρυθμική εικονογραφημένη σε καρδιογράφημα

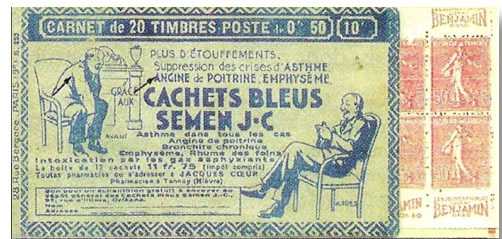
χοληστερόλης (38, 39). Παρά το γεγονός ότι αυτή η λιπώδης ουσία είναι απαραίτητη για τη ζωή μας, καθότι συμμετέχει στην παρασκευή των κυττάρων και των ορμονών μας, η αύξηση της ποσότητάς της στο αίμα και στα τοιχώματα των αρτηριών είναι επικίνδυνη διότι ευνοεί το

σχηματισμό των αθυρικών πλακών (40). Αυτές περιορίζουν το εύρος των αρτηριών, καθιστώντας τη ροή του αίματος πιο δύσκολη. Αυτό το φαινόμενο αποτελεί την απαρχή της στεφανιαίας νόσου (καρδιακό άσθμα και έμφραγμα του μυοκαρδίου) (41).

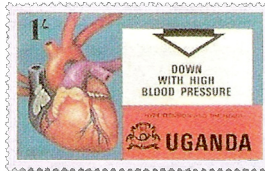
Η μεγαλύτερη ποσότητα χοληστερόλης του οργανισμού μας κατασκευάζεται στο συκώτι (80%). Το υπόλοιπο 20% λαμβάνεται από τα τρόφιμα, όπως τα αβγά, τα εντόσθια, το βούτυρο, το πλήρες γάλα, το κόκκινο κρέας. Η χοληστερόλη στο αίμα μεταφέρεται από τις λιποπρωτεΐνες. Μερικές από αυτές, που έχουν



31. Εξτρα συστολές καρδιακής κοιλίας
32. Επικίνδυνη για τη ζωή ταχυκαρδία, εικονογραφημένη σε καρδιογράφημα



37. Ο αριστερός κύριος υποφέρει απο "Άσθμα, στηθάγχη και εμφύσημα" (τευχίδιο)



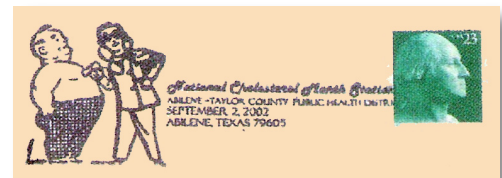
33. Ταχυκαρδία και ανεπάρκεια αριστερής κοιλίας
34. Στεφανιαίες αρτηρίες - αθηρική πλάκα λόγω υπέρτασης



38. Μήνυμα Ασφαλιστικής Εταιρείας "Η καρδιά μου είναι για τη ζωή, τη φροντίζω". Από κάτω, 4 παράγοντες κινδύνου (χοληστερόλη κλπ.)



35. Στεφανιαία κυκλοφορία (με μήνυμα "Προστάξετε την καρδιά σου", "Εβδομάδα καρδιάς")



39. Μηνιαία καμπάνια κατά της χοληστερόλης στο Τέξας



36. Ιδιωτικό μονόφυλλο ου διαφημίζει φάρμακο κατά της στηθάγχης και της αρτηριοσκλήρωσης



40. Στένωση κορωνιαίας αρτηρίας λόγω αθηρικής πλάκας
41. Σφραγίδα από έκθεση αφιερωμένη στον αγώνα κατά των εμφραγμάτων



πάρει το όνομα LDL, χαμηλού ειδικού βάρους (Low Density Lipoproteins) ευνοούν το σχηματισμό της αθηρικής πλάκας, αντίθετα με τις λιποπρωτεΐνες HDL, υψηλού ειδικού βάρους (High Density lipoproteins) (42) που είναι χρήσιμες στην υγεία μας, διότι επιτρέπουν τη μείωση της υπερβολικής χοληστερόλης μέσα στα κύτταρα. Είναι χρήσιμο να γνωρίζουμε αυτά τα μεγέθη μέσω μίας τακτικής εξέτασης αίματος, ώστε να ανακαλύπτουμε μία τυχόν ανωμαλία και να προλαβαίνουμε οποιαδήποτε δυσμενή εξέλιξη.

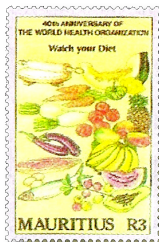
Αυτές οι ανωμαλίες της χοληστερόλης και των λιποπρωτεϊνών μπορούν να οφείλονται σε γενετική προέλευση, λόγω οικογενειακής υπερχοληστερολαιμίας, είτε και να είναι διατροφικής προέλευσης. Όπως είπαμε πριν, μία διατροφή ιδιαίτερα πλούσια σε ζωικά λίπη προσφέρει το 20% των φυσιολογικών αναγκών. Άρα μόνο τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης περιέχουν χολη-

στερόλη και η πρόληψη θα εξαρτηθεί από την επιλογή των γευμάτων και τη συχνότητά τους. Συνιστάται επομένως η κατανάλωση αλλαντικών μόνο μία φορά την εβδομάδα, λίγο τυρί κάθε ημέρα, αβγά 2 με 3 φορές την εβδομάδα, κόκκινο κρέας μία φορά την εβδομάδα, και κατανάλωση ψαριών τουλάχιστον δύο φορές την εβδομάδα (46). Συνιστάται επίσης η αύξηση της λήψης φυτικών ινών μέσω της κατανάλωσης άφθονων λαχανικών και 5 φρούτων, τουλάχιστον, ημερησίως (43), η αποφυγή του μαγειρέματος των φαγητών με βούτυρο (44) και η αντικατάστασή του με μαργαρίνη (45), και η χρήση στις σαλάτες ελαίων πλούσιων σε ακόρεστα οξέα, όπως είναι το ελαιόλαδο (47).

Η παχυσαρκία, που συνδέεται με σημαντική αύξηση των αποθηκευμένων λιπών στον υποδόριο ιστό, αποτελεί επίσης έναν άλλο σημαντικό παράγοντα κινδύνου (49B). Ευνοεί την ασθένεια της στεφανιαίας αρτηρίας, τη αρτηριακή πίεση, την καρδιακή ανεπάρκεια και τα αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια. Πρέπει επομένως να επιδιώξουμε τη διατήρηση κανονικού βάρους, σε σχέση με το ύψος μας, το φύλλο και την ηλικία (50). Ο παχύσαρκος πρέπει να βοηθείται, ώστε να βρει το κανονικό βάρος του,



42. Μονόφυλλο Κίνας. Διαφημίζει φάρμακο που ρυθμίζει τις λιποπρωτεΐνες



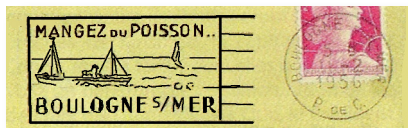
43. Καμπάνια της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας για την κατανάλωση λαχανικών, φρούτων και ψαριών



44. Μονόφυλλο Publibel Βελγίου. Διαφημίζει συνταγή φαγητού χωρίς βούτυρο και αβγά



45. Καρνεδάκι, που διαφημίζει μαργαρίνη αντί βούτυρου



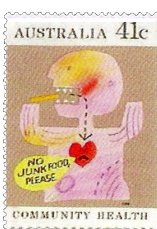
46. Προπαγανδιστική σφραγίδα "Τρώγετε ψάρια"



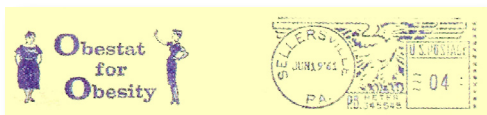
47. Διαφήμιση ελαιολάδου



48. "Πλούσιο ημερήσιο σιτηρέσιο ανεβάζει την αρτηριακή πίεση"



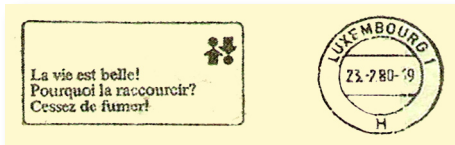
49A. "Μη καταναλώνετε πολλή τροφή"



49B. Μηχανόσημο φαρμακευτικής εταιρείας, σγια τον αγώνα κατά της παχυσαρκίας



50. Πορτογαλικό γραμματόσημο. "Χάσε βάρος, είναι καλό για την καρδιά σου"



51. "Η ζωή είναι ωραία. Γιατί να τη συντομεύουμε; Πάψτε το κάπνισμα"



52. "Ζήστε καλύτερα. Σταματήστε το κάπνισμα"



53. Ουγγρικό μονόφύλλο. Απεικονίζει ζώνες εμφράγματος (σε μαύρο) που οφείλονται στον καπνό

ακολουθώντας μία ισόρροπη διαίτα, με κανονικά γεύματα (49A, 49B).

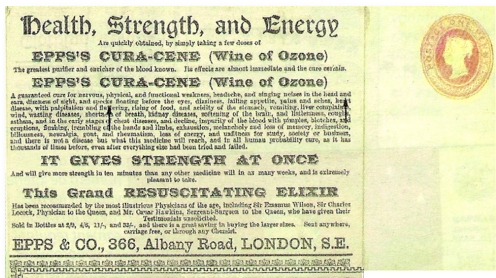
Η κατανάλωση καπνού έχει επίσης καταστροφικές συνέπειες για την καρδιά (51), και γίνεται αιτία για την πρόκληση εκατοντάδων θανάτων (52). Ο μόνος τρόπος ελάττωσης του καρδιαγγειακού κινδύνου είναι το άμεσο κόψιμο του τσιγάρου, καθότι ο καπνός θεωρείται ως ναρκωτικό. Η νικοτίνη είναι αυτή που ευθύνεται για το φαινόμενο της φυσικής εξάρτησης. Φάνει μέσα στον εγκέφαλο επτά δευτερόλεπτα μετά την εισπνοή μιας ρουφηξιάς από το τσιγάρο και εγκαθίσταται σε ορισμένα κύτταρα. Αυτά τα κύτταρα, ενεργοποιημένα από τη νικοτίνη, προκαλούν το αίσθημα της ευχαρίστησης στον καπνιστή. Μόλις όμως η ποσότητα της νικοτίνης στον εγκέφαλο χαμηλώσει, ο καπνιστής νοιώθει ένα αίσθημα στέρησης. Γι' αυτό και προσφεύγει στο επόμενο τσιγάρο.

Η τοξικότητα του καπνού για την καρδιά συνδέεται ουσιαστικά με το μονοξειδίο του άνθρακα, ένα αόρατο αέριο που ελευθερώνεται με την καύση του τσιγάρου. Το αέριο περνά στο αίμα (αιμογλομπίνη), το οποίο με αυτό τον τρόπο μεταφέρει λιγότερο οξυγόνο. Τα όργανα, και κυρίως η καρδιά, υποφέρουν διότι τα τοιχώματα των αρτηριών στενεύουν και φράζουν, όποτε έρχεται σαν επακόλουθο η στηθάγχη και το έμφραγμα του μυοκαρδίου (53).

Ο καπνός αυξάνει επίσης τη συχνότητα του καρδιακού παλμού, προξενεί έντονες παλμικές δονήσεις στην καρδιά, καθώς και ανωμαλίες στο ρυθμό της (55). Όλα αυτά μπορεί να προκαλέσουν αρτηριακούς σπασμούς με έντονες διακοπές της κυκλοφορίας του αίματος, κάτι που εγκυμονεί άμεσο θάνατο (54).

Για να μη λογοκλέψουμε το σλόγκαν της Γαλλικής Καρδιολογικής Ομοσπονδίας " *mon cœur bat pour moi, je me bats pour lui* " (η καρδιά μου κτυπά για μένα, εγώ αγωνίζομαι για εκείνη), ας χρησιμοποιήσουμε το μήνυμα της ελβετικής μηχανικής σφραγίδας " *notre cœur, cette merveille soignez-le* " (την καρδιά σας, αυτό το θαύμα, φροντίστε τη) (56). Το να φροντίζουμε την καρδιά μας σημαίνει υγιεινή διατροφή, κανονική ιατρική παρακολούθηση και, γενικά, μία συμπεριφορά που να μη την επιβαρύνει. Ποτέ δεν είναι αργά να αρχίσει κανείς να μειώνει τους κινδύνους καρδιαγγειακών παθήσεων και να μη κατασπαταλά το πολύτιμο κεφάλαιο της υγείας του.

**54. Άσφαρκο χέρι
ανάβει τσιγάρο,
ενώ η καρδιά του
καπνιστή έχει
αντικατασταθεί
από μία βόμβα,
επισημαίνοντας
τον κίνδυνο του
θανάτου**



**55. Διαφημιστικό μονόφύλλο Μ. Βρετανίας (1880).
“Ασθένειες της καρδιάς με καρδιακούς σπασμούς
και ανωμαλίες του καρδιακού κόλπου, ταράζουν
τον ρυθμό της καρδιάς, κάτι που παρατηρείται
συνχά στους καπνιστές”.**



**56. Καρδιογράφημα με κείμενο
“Οι κυκλοφορικοί κίνδυνοι αυξάνονται.
Την καρδιά σας, αυτό το θαύμα, φροντίστε τη”**

A. Lachuer (από τη συλλογή του)
La Philatelie Francaise, No 620,
Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2008
Απόδοση: Παντελή Λεουσή

Σημείωση

Η ποιότητα πολλών εικόνων του παρόντος άρθρου είναι χαμηλή. Προέρχονται από σάρωση περιοδικού και η μειωμένη ποιότητα είναι αναπόφευκτη.

**Μάρθα Γκέλχρον
Μία σπουδαία δημοσιογράφος**

Η Μάρθα Γκέλχρον (1908-1998) ήταν Αμερικανίδα δημοσιογράφος με θυελλώδη σταδιοδρομία.

Ανταποκρίτρια διάφορων γαλλικών εφημερίδων στην αρχή, γνώρισε τον πρώτο της άνδρα στο Παρίσι, τον οικονομολόγο και πολιτειολόγο Bertrand de Jouvenel. Φύση ανήσυχη, χώρισε μετά από τέσσερα χρόνια και πήγε στην Ισπα-



νία, για να καταγράψει τον εμφύλιο πόλεμο. Εκεί, συναντήθηκε με τον Έρνεστ Χεμίνγουι, με τον οποίο και παντρεύτηκε το 1940. Όμως ο διάσημος συγγραφέας δεν άντεξε τις συνεχείς επαγγελματικές απουσίες της και χώρισε τον 1945.

Όταν τα αμερικανικά στρατεύματα έκαναν την Απόβαση στη Νορμανδία, η Γκέλχρον τα



ακολούθησε πάνω σε ένα πλοίο-νοσοκομείο, καταγράφοντας γεγονότα και δίνοντας μερικά από συγκλονιστικότερα ρεπορτάζ της εποχής. Στη συνέχεια ακολούθησε την προέλαση του αμερικανικού στρατού στη Γαλλία και Γερμανία, και ήταν η μόνη δημοσιογράφος που συμμετείχε και συνέβαλε στην απελευθέρωση του κολαστηρίου του Νταχάου.

Είναι βέβαιο πως άξιζε η έκδοση ενός γραμματοσήμου προς τιμή της. Αποτελεί μέρος σειράς πέντε γραμματοσήμων των ΗΠΑ για να τιμηθούν διάφοροι σημαντικοί δημοσιογράφοι.

Όντι Μόρφι, ένας μικρόσωμος ήρωας

Μία από τις ηρωικότερες μορφές του Β' Παγκοσμίου Πολέμου ήταν ο Αμερικανός Όντι Μόρφι (Audie Leon Murphy). Η σύντομη ζωή του υπήρξε τόσο μεστή σε περιπέτειες, ανδραγαθήματα, δόξα και επιτυχίες, ώστε η βιογραφία του να προξενεί το ενδιαφέρον ακόμα και του πιο αδιάφορου αναγνώστη. Πολλοί από τους παλαιότερους θα τον θυμούνται ασφαλώς από τον κινηματογράφο, αλλά και από τον θόρυβο που είχε γίνει γύρω από το όνομά του κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Ο Όντι Μόρφι ήταν ένα μικροκαμωμένος νέος, γεννημένος στο Κίνγκξτον του Τέξας το 1924, έκτο παιδί μιας δωδεκαμελούς ταπεινής αγροτικής οικογένειας. Πήγε μόνο για λίγο στο σχολείο, καθώς έπρεπε να δουλέψει. Ο πατέρας, τους εγκατέλειψε όταν ο Όντι ήταν 12 ετών. Πάρεργη ασχολία του ήταν το κυνήγι μικρών ζώων. Αυτό βοήθησε σημαντικά στη διατροφή της οικογένειας, αλλά και τον έκανε ικανότατο σκοπευτή.

Μετά τα γεγονότα του Περλ Χάρμπορ, ο Μόρφι ζήτησε να καταταγεί στο στρατό. Ήταν όμως μόλις 15 ετών και δεν τον δέχτηκαν. Αυτός επέμεινε. Τελικά, η επιθυμία του πραγματοποιήθηκε ένα χρόνο αργότερα.

Όμως, στην επιλογή, τον απέρριψαν τόσο οι πεζοναύτες, όσο και οι αλεξιπτωτιστές. Ήταν πολύ κοντός. Μόλις 1.65 μ. Είχε και έντονη παιδικότητα στο πρόσωπο. Τι να προσφέρει ένας "πιτσιρίκος" με τέτοια χαρακτηριστικά σε ένα τόσο σκληρό πόλεμο; Τον έστειλαν σε μία άλλη στρατιωτική βάση, προτείνοντας τον για την ειδικότητα του μαγείρου/φούρναρη. Όμως αυτός και πάλι επέμεινε. Ήθελε να ενταχθεί σε μάχιμο σώμα. Και τα κατάφερε.

Μετά από σύντομη εκπαίδευση η μονάδα του στάλθηκε σε διάφορα πεδία επιχειρήσεων, αρχίζοντας από το Μαρόκο (1943). Ακολούθησαν διάφορες περιοχές της Ιταλίας (Σικε-



λία, Σαλέρνο, Άντισιο), Γαλλία κλπ. Παντού σκληρές μάχες εναντίον των Γερμανών, με το νεαρό Μόρφι να δείχνει απaráμιλλη ανδρεία. Αμέτρητα τα κατορθώματα, τα ανδραγαθήματα του Μόρφι. Αμέτρητα και τα μετάλλια, τα παράσημα, οι διακρίσεις.

Στις 26 Ιανουαρίου, με θερμοκρασία -10 °C και 61 εκατ. ύψος χιονιού, άρχισε η μάχη του Holtzwihr (Γαλλία), με τη μονάδα Μόρφι να διαθέτει μόλις 19 άνδρες από τους 128 που αποτελούσαν την πλήρη δύναμη. Τότε ο Μόρφι έστειλε πίσω όλους του άνδρες και, πολεμώντας μόνος, εξάντλησε όλα τα πυρομαχικά του πυροβολώντας προς τη μεριά των Γερμανών για να τους καλύψει. Κατόπιν, άρπαξε ένα εγκαταλελειμμένο αντιαερομηχάνητο πολυβόλο και κατάφερε με αυτό να κρατήσει σε απόσταση μία πλήρη ομάδα γερμανικού πεζικού που είχε συρθεί και οχυρωθεί σε μια τάφρο 30 μ από τη θέση του. Παρά το ότι πληγώθηκε στο πόδι, συνέχισε αβοήθητος τον αγώνα για σχεδόν μια ώρα, μέχρι που ήρθαν ενισχύσεις από τους άνδρες που είχαν απομείνει. Τότε ο Μόρφι τους οργάνωσε γρήγορα, αντεπετέθησαν και ανάγκασαν τον εχθρό να εγκαταλείψει τις θέσεις του, ελευθερώνοντας το Holtzwihr. Ήταν μία από τις πράξεις για τις οποίες ο Μόρφι τιμήθηκε με



Ο Μόρφι με τα πολυάριθμα μετάλλια ανδρείας που κατέκτησε στα πεδία των μαχών



Αφίσα ταινίας με πρωταγωνιστή τον Όντι Μάρφι και θέμα την ίδια του τη ζωή

το Μετάλλιο της Τιμής.

Μετά τον πόλεμο και εξαιτίας της φήμης του απέκτησε, του πρότειναν

να παίξει στον κινηματογράφο. Γύρισε συνολικά 44 ταινίες, κυρίως γουέστερν και πολεμικές περιπέτειες, μία από τις οποίες ήταν και η αυτοβιογραφική του *To Hell And Back* (Ταξίδι με επιστροφή στην Κόλαση). Σημαντικότερη από καλλιτεχνικής πλευράς ήταν η ταινία *Ένας ήσυχος Αμερικανός* του Joseph L. Mankiewicz.

Σημαντική επιτυχία είχε ο Μάρφι και ως συνθέτης τραγουδιών της “κάντρι” (τραγουδία δημοτικής μουσικής των ΗΠΑ) που τραγουδήθηκαν σε δίσκους από μεγάλα ονόματα του είδους (Guy Mitchell, Jimmy Bryant, Scott Turner, Dean Martin, Eddy Arnold κλπ.).

Ο ατρόμητος Μάρφι κικήθηκε τελικά σε ένα ταξίδι. Σκοτώθηκε σε αεροπορικό δυστύχημα το 1971. Θάφτηκε με τιμές στο εθνικό κοιμητήριο του Άρλιγκτον της Ουάσινγκτον και ο τάφος του είναι ο δεύτερος σε αριθμό επισκεπτών μετά του Τζον Κένεντι.

Π. Λ.

Μία εφημερίδα που στοιχίζει 830.000 ΕΥΡΩ



Στην πρόσφατη παγκόσμια έκθεση *EFIRO 2008* της Ρουμανίας εκτέθηκε ένα κομμάτι που, όπως αποδείχτηκε, είναι η πιο ακριβή εφημερίδα του κόσμου, όλων των εποχών. Πρόκειται για την εικονιζόμενη “*Zimbrulu και Vulturulu*” (βούβαλος και αετός), που φιγουράριζε σε ένα από τα πλαίσια της έκθεσης.

Η εφημερίδα τυπωνόταν στο Ιάσιο το 1858. Το συγκεκριμένο φύλλο είχε για προορισμό το Γαλάτσι, στα ανατολικά της χώρας, και κάλυπτε το εμπρός μέρος πακέτου με βαρύ περιεχόμενο. Γι’ αυτό και χρειάστηκαν οκτώ συνολικά γραμματόσημα για να συμπληρωθεί το απαιτούμενο τέλος (μία πεντάδα, ένα ζεύγος και ένα μονό)!

Ήδη από τότε εκτιμήθηκε η αξία του. Πουλήθηκε σε έναν βιβλιοπώλη, συλλέκτη γραμματοσήμων.

Το 1969, ένας από τους νεότερους ιδιοκτήτες του το εξέθεσε στην Παγκόσμια Έκθεση της Σόφιας. Η συλλογή του πήρε το *grand prix*. Κατόπιν πέρασε στα χέρια ενός Ελβετού.

Τέλος, αρχές του 2007, αγοράστηκε από τον Λονδρέζο *Joseph Hackmey* αντί του μυθικού ποσού των 830.000 ευρώ!

ΟΙ ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

α) ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ

ΕΛΛΑΔΑΣ

• Στις 21 Αυγούστου 2009 κυκλοφόρησε η 2^η σειρά γραμματοσήμων του 2009, με τίτλο "ΦΑΡΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ", κλάσεων € 0.01, 0.57, 0.70, 1.00 και 4.20, σε 200.000 πλήρεις σειρές, 20.000 ΦΠΗΚ προς € 8.40, 2000 τυποποιημένες σειρές προς € 9.30, 1500 απλά λευκώματα σειράς προς € 20.20 και 5 X 2000 Κάρτες Μάξιμουμ προς 1.50 € εκάστη.

Κυκλοφόρησαν επίσης λευκώματα πολυτελείας με μεταξοτυπίες και ειδικά αναμνηστικά λευκώματα φάρων.



• Στις 18 Σεπτεμβρίου 2009

κυκλοφόρησε η 3^η σειρά γραμματοσήμων Αγίου Όρους Άθω, με τίτλο "ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ - ΛΑΤΡΕΥΤΙΚΗ ΖΩΗ Γ'", σε φύλλα των 16 τεμαχίων, κλάσεων € 0.57, 0.70, 0.80, 1.00 και 4.50, σε 50.000 πλήρεις σειρές, 9.000 ΦΠΗΚ προς € 9.80, 3500 λευκώματα σειράς προς € 34.00 και 5 X 5000 Κάρτες Μάξιμουμ προς € 1.50 εκάστη.

ΚΥΠΡΟΥ:

• Στις 10 Σεπτεμβρίου 2009 κυκλοφόρησε η σειρά "Οικόσιτα πτηνά της Κύπρου", τεσσάρων γραμματοσήμων, συνολικής αξίας € 1.50, και ΦΠΗΚ προς € 1.84. Εκτυπώθηκαν συνολικά 50.000 σειρές και σφραγίστηκαν 8.500 ΦΠΗΚ.



• Στις 10 Σεπτεμβρίου 2009 κυκλοφόρησε επίσης η σειρά "Η Κύπρος δια μέσου των αιώνων", οκτώ γραμματοσήμων αξίας € 0.43 έκαστο, σε ενιαίο φυλλαράκι συνολικής αξίας € 3.44 και ΦΠΗΚ



προς €4.12 και τευχίδια προς € 4.76. Εκτυπώθηκαν συνολικά 42.000 σειρές, σφραγίστηκαν 9.000 διπλά ΦΠΗΚ.

β) ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΕΣ ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ

ΕΛΛΑΔΑΣ

• Με την ευκαιρία των εκδηλώσεων του Φεστιβάλ Επιδαύρου χρησιμοποιήθηκε η γνωστή επαλαμβανόμενη σφραγίδα στις ακόλουθες ημερομηνίες:

- 3-4, 10-11, 17-18, 24-25 και 31/07/2009
- 01, 07-08, 14-15 και, 21-22/08/2009

• Χρησιμοποιήθηκε στις 23 Ιουλίου 2009, με την ευκαιρία των εγκαινίων του Νέου Αρχαιολογικού Μουσείου Πατρών.

• Χρησιμοποιήθηκε στις 24 Ιουλίου 2009, με την ευκαιρία της επετείου των 100 χρόνων από τη γέννηση του ποιητή Γιάννη Ρίτσου.

• Χρησιμοποιήθηκε στις 5 Σεπτεμβρίου 2009, με την ευκαιρία των Βαλκανικών Αγώνων Στίβου Εφήβων και Νεανίδων που διεξήχθησαν στο Σχηματάρι της Βοιωτίας στις 5 και 6/09/2009.

• Με την ευκαιρία της 74ης ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ που πραγματοποιείται κατά το χρονικό διάστημα από 05/09/2009 έως και 13/09/2009, τις παραπάνω ημερομηνίες χρησιμοποιήθηκε ειδικό χρονολογικό σήμαντρο.

ΚΥΠΡΟΥ

• C16. Χρησιμοποιήθηκε την 1η Ιουλίου 2009, με την ευκαιρία των εκδηλώσεων για τα "30 χρόνια ζωής και προσφοράς του Ιδρύματος Α. Γ. Λεβέντη".



• C18. Χρησιμοποιήθηκε από 30 Ιουλίου έως 4 Αυγούστου 2009 με την ευκαιρία της 24ης Διεθνούς Φιλοτελικής Έκθεσης "PHILALOREA 2009" που πραγματοποιήθηκε στην Σεούλ της Νοτίου Κορέας κατά τις ως άνω ημερομηνίες.



• C19. Χρησιμοποιήθηκε 28 Αυγούστου 2009 με την ευκαιρία της Γιορτής του Κρασιού που διοργάνωσε ο Δήμος της Λεμεσού από 28/08 - 6/09/2009.

• C21. Χρησιμοποιήθηκε από 3 έως 5 Σεπτεμβρίου 2009 με την ευκαιρία της Διεθνούς Φιλοτελικής Έκθεσης "PRAGUE 2009" που πραγματοποιήθηκε στην Πράγα της Τσεχίας κατά τις ως άνω ημερομηνίες.



Υ) ΣΦΡΑΓΙΣΤΙΚΟΙ ΔΑΚΤΥΛΙΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΑ ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ: ΕΛΛΑΔΑΣ

• "ΔΗΜΟΣ ΥΔΡΑΣ, ΜΙΑΟΥΛΙΑ 2009, 14-28 ΙΟΥΝΙΟΥ". Χρησιμοποιήθηκε από 10 έως 26 Ιουνίου 2009 με την ευκαιρία των ως άνω εκδηλώσεων.

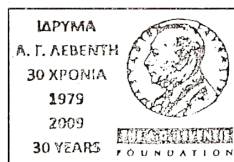
ΚΥΠΡΟΥ

• S15/2009. Χρησιμοποιήθηκε από 1 έως 5 Ιουνίου, με την ευκαιρία των εκδηλώσεων της "Γιορτής του Κατακλισμού" (ίδια επαναλαμβανόμενη σφραγίδα).

• S17/2009. Χρησιμοποιήθηκε από 29 Ιουνίου έως 1 Ιουλίου 2009, με την ευκαιρία των εκδηλώσεων για τα "30 χρόνια ζωής και προσφοράς του Ιδρύματος Α. Γ. Λεβέντη".



• S20/2009. Χρησιμοποιήθηκε από 24 έως 28 Αυγούστου 2009 με την ευκαιρία της Γιορτής του Κρασιού που διοργάνωσε ο Δήμος της Λεμεσού από 28/08 - 6/09/2009.



ΟΗΕ

• Στις 28 Απριλίου 2009 κυκλοφόρησε σειρά με τίτλο "THANT", αξίας € 2.77, ΦΠΗΚ COMBO αντί € 3.76 και ΦΠΗΚ TRIPLE αντί € 3.41.

• Στις 28 Απριλίου 2009 κυκλοφόρησε επίσης σειρά με τίτλο "DEFINITIVE", αξίας € 0.16, τετράδα € 0.64 και ΦΠΗΚ COMBO € 0.67.

ΠΡΟΣΕΧΕΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ITALIA '09	21-25 Οκτωβρίου	Παντελής Λεούσης (210 2825134)
ANTWERP '10	Αμβέρσα 8-10 Απριλίου	Παντελής Λεούσης
LONDON '10	Λονδίνο 8-15 Μαΐου	Σ. Μπόζοβιτς (210 6519 553)
PHILALUX '10	Λουξεμβούργο 1-4 Ιουλίου	Κ. Χατζής (
PORTUGAL '10	Λισαβώνα 1-10 Οκτ.	Γ. Σπάρης (τηλ. 210 8082 479)
INDIA '11	Νέο Δελχί 18-28 Φεβρ.	Ελλείπουν πληροφορίες
PHILANIPPON '11	Τόκιο, Αύγουστος	Ελλείπουν πληροφορίες